

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002 Julkaistu Helsingissä 17 päivänä joulukuuta 2002 N:o 1090—1103

SISÄLLYS

N:o	Sivu
1090	Ajoneuvolaki 4471
1091	Laki tieliikennelain muuttamisesta 4499
1092	Laki luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta 4503
1093	Laki luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain 2 §:n muuttamisesta 4505
1094	Laki rikoslain muuttamisesta 4506
1095	Laki moottoriajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta 4508
1096	Laki ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta 4510
1097	Laki autoverolain muuttamisesta 4511
1098	Laki polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta 4513
1099	Laki liikennevakuutuslain muuttamisesta 4515
1100	Laki ympäristönsuojelulain 13 ja 116 §:n muuttamisesta 4516
1101	Laki pysäköintivirhemaksusta annetun lain 1 ja 8 §:n muuttamisesta 4517
1102	Laki ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain muuttamisesta 4518
1103	Laki Ajoneuvohallintokeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta 4520

N:o 1090

Ajoneuvolaki

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee tieliikennelaissa (267/1981) tarkoitetulla tiellä ja muualla käytettävien ajoneuvojen:

- 1) luokitusta;
- 2) rakennetta, hallintalaitteita, varusteita ja ympäristöominaisuuksia;

3) hyväksymistä liikenteeseen ja rekisteröintiä;

4) määräaikaista ja muita ajoneuvon kunnon ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi ja muuttamiseksi suoritettavia katsastuksia.

Tämä laki koskee myös tieliikenteessä käytetyn ajoneuvon teknisiä tienvarsitarkastuksia.

Tämä laki koskee lisäksi sellaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden sekä polkupyörien maahantuontia, myytäväksi valmistamista, kaupan pitämistä, myyntiä ja muuta luovuttamista sekä asennusta ja korjausta,

HE 141/2002
LiVM 19/2002
EV 193/2002

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/30/EY (32000L0030); EYVL N:o L 203, 10.8.2000, s. 1, komission direktiivi 2001/116/EY (32001L0116); EYVL N:o L 18, 21.1.2002, s. 1, euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY (32002L0024); EYVL N:o L 124, 9.5.2002, s. 1, euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/85/EY (32002L0085); EYVL N:o L 327, 4.12.2002, s. 8

joiden teknisistä ominaisuuksista taikka varustamisesta hyväksymismerkinnällä säädetään tässä laissa tai sen nojalla.

Tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan sotilasajoneuvoihin. Puolustusministeriön asetuksella voidaan säätää, jos se on sotilasajoneuvon erityisen käyttötarkoituksen tai rakenteen johdosta tarpeen, että kaikkia tämän lain ja sen nojalla annettuja säännöksiä ei sovelleta tällaisiin sotilasajoneuvoihin.

2 §

Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät ajoneuvot

Tätä lakia ei sovelleta yksinomaan yleiseltä liikenteeltä eristetyllä työmaalla taikka tehdas-, satama-, varasto-, kilpailu- tai muulla vastaavalla alueella käytettävään ajoneuvoon. Ajoneuvon yleisiä turvallisuusvaatimuksia koskevaa 4 §:n 1 ja 2 momenttia, vastuuta ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta koskevaa 9 §:ää vastuuta koskevin osin, ajokieltoon määräämistä koskevaa 84 §:ää, valvontakatsastukseen määräämistä koskevaa 85 §:ää, ajoneuvon korjausvelvoitetta koskevaa 86 §:ää ja rangaistuksia koskevaa 96 §:ää sovelletaan kuitenkin tällaiseenkin ajoneuvoon.

Tätä lakia ei myöskään sovelleta sellaiseen vammaisen käyttöön valmistettuun, käsikäyttöiseen tai enintään 1 kW:n tehoisella moottorilla varustettuun pyörätuoliin tai vastaavaan apuvälineeseen, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa, eikä sellaiseen potkukelkkaan, leik-
kiajoneuvoon ja vastaavaan laitteeseen, jota ei ole varustettu moottorilla.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo ja moottoripyörä sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvoon kytkettävää ajoneuvoa, joka ei ole tarkoitettu kulkemaan omalla käyttövoimalla; hinattavia ajoneuvoja ovat perävaunu ja hinattava laite;

4) *hälytysajoneuvolla* erityisin valo- ja äänimerkinantolaittein varustettua moottorikäyttöistä ajoneuvoa; hälytysajoneuvoja ovat pelastus-, poliisi-, sotilaspoliisi- ja sairasauto sekä vastaava muu ajoneuvo ja rajavartiolaitoksen tai tullilaitoksen virkakäytössä oleva ajoneuvo;

5) *sotilasajoneuvolla* puolustusvoimien hallinnassa olevaa ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhan-
turvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa;

6) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

7) *rekisterillä* ajoneuvoja koskevaa rekisteriä;

8) *tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa ajoneuvotyyppin, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset; tyyppihyväksyntöjä ovat EY-tyyppihyväksyntä, E-tyyppihyväksyntä, kansallinen tyyppihyväksyntä ja piensarjatyyp-
pihyväksyntä;

9) *monivaiheisella tyyppihyväksynnällä* menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen yksin tai yhdessä toisen ETA-valtion tyyppihyväksyntäviranomaisen kanssa varmentaa keskeneräisen tai valmiin ajoneuvotyyppin, valmistusasteen mukaan, täyttävän sitä koskevat tekniset vaatimukset;

10) *rekisteröintikatsastuksella* yksittäisen ajoneuvon luokittelua varten suoritettavaa tarkastusta, jossa todetaan ajoneuvon rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tarkastetaan, onko ajoneuvo kunnoltaan turvallinen sekä rakenteeltaan, mitoiltaan ja varusteiltaan säännösten mukainen;

11) *kytkentäkatsastuksella* vetävän ja hinattavan ajoneuvon tai ajoneuvojen kytkennän hyväksymiseksi suoritettavaa tarkastusta;

12) *muutoskatsastuksella* ajoneuvon muutosten hyväksymiseksi ja ajoneuvosta rekisteriin merkittyjen tietojen muuttamiseksi tai täydentämiseksi suoritettavaa tarkastusta;

13) *määräaikaiskatsastuksella* ajoneuvon käytön aikaista määräajoin suoritettavaksi

säädettyä ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamista;

14) *teknisellä tienvarsitarkastuksella* tiellä suoritettavaa tieliikenteessä käytetyn ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastusta;

15) *rekisteröinnillä* ajoneuvon yksilöintitietojen sekä omistajuutta, liikenteessä käyttöä ja teknisiä ominaisuuksia koskevien tietojen ja niiden muutosten merkitsemistä rekisteriin;

16) *ensirekisteröinnillä* ajoneuvon ensimmäistä rekisteröintiä Suomessa;

17) *ennakkoilmoituksella* uutta ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamista rekisterin pitäjälle ennen ensirekisteröintiä;

18) *järjestelmällä* ajoneuvon laitteistoa, joka on olennainen osa ajoneuvoa eikä ole yleensä irrotettavissa erilliseksi osaksi, kuten jarrujärjestelmää, pakokaasunpuhdistusjärjestelmää tai sisävarusteita;

19) *osalla* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka voidaan irrottaa ajoneuvosta tai asentaa siihen ja joka voidaan tyyppihyväksyä erillisenä, kuten valaisinta;

20) *erillisellä teknisellä yksiköllä* ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, joka liittyy tiettyyn ajoneuvotyyppiin ja voidaan tyyppihyväksyä erillisenä tai osana tuota ajoneuvotyyppiä, kuten alleajosuojaa, ja ajoneuvosta erillistä laitetta, kuten suojakypärää tai lasten turvalaitetta, jota käytetään liikenteessä;

21) *valmistajalla* sitä, joka vastaa tyyppihyväksyntäviranomaiselle kaikista tyyppihyväksyntämenettelyn tekijöistä sekä tuotannon vaatimustenmukaisuudesta; valmistajan ei tarvitse osallistua ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön kaikkiin valmistusvaiheisiin;

22) *valmistajan edustajalla* sellaista ajoneuvojen, järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden kauppaa tai maahan tuontia harjoittavaa Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään merkittyä yhteisöä, joka on valmistajan valtuuttama ja joka saa käyttöönsä ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön rakenteeseen ja varusteisiin liittyvät, hyväksymisen ehtona olevat tekniset tiedot.

4 §

Ajoneuvon yleiset turvallisuusvaatimukset

Ajoneuvon on oltava liikenteeseen soveltuva ja rakenteeltaan, varusteiltaan, kunnoltaan ja muilta ominaisuuksiltaan turvallinen sekä ajoneuvoa koskevien säännösten mukainen. Ajoneuvon rakenne, varusteet ja ulkopuolinen muoto eivät saa aiheuttaa vaaraa.

Ajoneuvon on oltava tavanomaisissa ajo-tilanteissa helposti hallittavissa. Hallintalaitteiden on oltava siten rakennetut ja sijoitetut, että niiden käyttö ajon aikana on helppoa ja turvallista. Hallintalaitteet, mittarit ja merkivalot eivät saa poiketa muiden samaan luokkaan kuuluvien ajoneuvojen järjestelmistä siinä määrin, että siitä on haittaa tai vaaraa.

Ajoneuvon turvallisuusvaatimuksista säädetään 4 luvussa.

5 §

Puutteellisuuden ja vian korjausvelvoite

Jos ajoneuvon rakenteessa tai varusteissa havaitaan puutteellisuus tai vika, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin puutteellisuus ja vika on korjattu. Tämä kieltö ei kuitenkaan koske matkalla todettua, olosuhteet huomioon ottaen vähäiseksi katsottavaa puutteellisuutta tai vikaa, joka todennäköisesti on syntynyt matkan kestäessä ja joka ei ole ollut kuljettajan välittömästi havaittavissa ja korjattavissa tai jonka korjausta ei voida ilman huomattavaa hankaluutta matkalla suorittaa.

6 §

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksyntä liikenteeseen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettäväksi soveltuvan hinattavan ajoneuvon käyttö liikenteessä on kielletty, jollei ajoneuvotyyppiä tai yksittäistä ajoneuvoa ole asianmukaisesti hyväksytty liikenteeseen.

Sellaista osaa, erillistä teknistä yksikköä ja polkupyörää, joka ei ole tämän lain ja sen

nojalla annettujen säännösten mukainen ja jota ei ole näiden säännösten mukaisesti varustettu hyväksyntämerkinnällä, ei saa myyntitarkoituksessa tuoda maahan eikä valmistaa Suomessa myytäväksi, pitää kaupan taikka myydä tai muuten luovuttaa eikä käyttää liikenteessä.

Ajoneuvon sekä järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön hyväksynnästä säädetään 5 ja 7 luvussa sekä osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahan-tuonnin, valmistuksen ja kaupan valvonnasta 10 luvussa.

7 §

Ajoneuvon rakenteen muuttaminen, ajoneuvon rakentaminen ja vaurioituneen ajoneuvon kunnostaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakennetta ei saa käyttöönnoton jälkeen muuttaa sellaiseksi, ettei ajoneuvo enää täytä sitä koskevia vaatimuksia, ellei liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetä vähäisistä poikkeuksista toisin. Jos ajoneuvon alkupe-raisistä osista vaihdetaan 50 prosenttia tai enemmän, ajoneuvo on esitettävä rekisteröintikatsastukseen ja ajoneuvo merkitään rekisteriin rakennettuna ajoneuvona tai rakennettuna ja muutettuna ajoneuvona. Rakennetun ajoneuvon autoverosta säädetään autoverolaissa (1482/1994).

Ajoneuvon osien ja osakokonaisuuksien osuudesta ajoneuvosta, ajoneuvon rakenteen muuttamisen ehdoista, vaurioituneen ajoneuvon kunnostamisesta ja ajoneuvon rakentamisesta säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

8 §

Ajoneuvon rekisteröinti ja katsastus

Moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä perävaunu on rekisteröitävä ja asianmukaisesti katsastettava, jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä. Moottorikäyttöistä ajoneuvoa ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävää perävaunua, jota ei ole asianmukaisesti rekisteröity ja katsastettu, ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*).

Määräaikaiskatsastuksesta säädetään 6 luvussa, rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastuksesta 7 luvussa ja rekisteröinnistä 8 luvussa.

9 §

Vastuu ajoneuvon kunnosta, rekisteröinnistä ja katsastuksesta

Ajoneuvon omistaja tai hänen sijastaan rekisteriin ilmoitettu haltija sekä ajoneuvon kuljettaja ovat vastuussa siitä, että liikenteeseen käytettävä ajoneuvo on liikennekel-poinen ja, jos sitä edellytetään, rekisteröity ja asianmukaisesti katsastettu.

Jos ajoneuvoa kuljettaa sen omistajan tai haltijan työntekijä, työnantajan on huolehdittava siitä, että ajoneuvo on liikennekel-poinen, kun se luovutetaan työntekijän kuljetettavaksi, ja että ajoneuvo tarkastetaan ja huolletaan riittävän usein sen pitämiseksi liikennekel-poisessa kunnossa. Kuljettajan on viipymättä ilmoitettava työnantajalle ajoneuvon kunnossa havaitsemistaan puutteista, joita hän ei voi itse korjata.

2 luku

Ajoneuvojen perusluokitus

10 §

Auto

M- ja N-luokan ajoneuvo (*auto*) on henkilöiden tai tavaran kuljetukseen taikka määrättyyn erikoistehtävään valmistettu moottorikäyttöinen ajoneuvo, jossa on vähintään neljä pyörää tai telat ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on suurempi kuin 25 kilometriä tunnissa. M- ja N-luokan ajoneuvoksi ei kuitenkaan katsota nelipyöräistä ajoneuvoa, joka 13 §:n nojalla katsotaan L-luokkaan kuuluvaksi taikka 14 tai 15 §:n nojalla traktoriksi tai moottorityökoneeksi.

M- ja N-luokan ajoneuvot jaetaan seuraaviin alaluokkiin:

1) *M₁-luokan ajoneuvo (henkilöauto)* on henkilöiden kuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdeksalle henkilölle;

2) M_2 - ja M_3 -luokan ajoneuvo (linja-auto) on henkilöiden kuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa useammalle kuin kahdeksalle henkilölle; M_2 -luokan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 5 tonnia ja M_3 -luokan ajoneuvon yli 5 tonnia;

3) N_1 -luokan ajoneuvo (pakettiauto) on tavarankuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jonka kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia;

4) N_2 - ja N_3 -luokan ajoneuvo (kuorma-auto) on tavarankuljetukseen valmistettu ajoneuvo, jonka kokonaismassa on suurempi kuin 3,5 tonnia; N_2 -luokan ajoneuvon kokonaismassa on enintään 12 tonnia ja N_3 -luokan ajoneuvon yli 12 tonnia.

M- ja N-luokan ajoneuvoja luokiteltaessa rinnastetaan erikoistarkoituksiin valmistettujen ajoneuvojen varusteet, kuten nosturi, betonipumppu ja huoltovälineet, tavarahan.

Autoverolaisissa säädetään tarvittaessa sellaisen auton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta, mitoituksista ja muista verovapauden tai alennetun veron edellytyksistä. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin M- ja N-luokan ajoneuvojen alaluokista.

11 §

Mopo

L_{1e} - ja L_{2e} -luokan ajoneuvo (mopo) on kaksipyöräinen (L_{1e} -luokka) tai kolmipyöräinen (L_{2e} -luokka) moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 kilometriä tunnissa.

L_{1e} -luokan ajoneuvon moottorin sylinteritilavuus on enintään 50 cm³, kun kyseessä on polttomoottori, tai suurin nettoteho enintään 4 kW, kun kyseessä on sähkömoottori. *Pienitehoinen mopo* on kaksipyöräinen polkimin varustettu mopo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 25 kilometriä tunnissa ja moottorin suurin nettoteho enintään 1 kW.

L_{2e} -luokan ajoneuvon moottorin sylinteritilavuus on enintään 50 cm³, kun kyseessä on ottomoottori, tai suurin nettoteho enintään 4 kW, kun kyseessä on muu polttomoottori tai sähkömoottori.

12 §

Moottoripyörä

L_{3e} - ja L_{4e} -luokan ajoneuvo (moottoripyörä) on kaksipyöräinen moottorikäyttöinen ajoneuvo, jossa ei ole sivuvaunua (L_{3e} -luokka) tai jossa on sivuvaunu (L_{4e} -luokka), ja joka on varustettu moottorilla, jonka sylinteritilavuus on suurempi kuin 50 cm³, kun kyseessä on polttomoottori, tai jonka suurin rakenteellinen nopeus on suurempi kuin 45 kilometriä tunnissa.

13 §

Kolmi- ja nelipyörä sekä kevyt nelipyörä

L_{5e} -luokan ajoneuvo (kolmipyörä) on moottorikäyttöinen ajoneuvo, jossa on kolme symmetrisesti sijoitettua pyörää ja joka on varustettu moottorilla, jonka sylinteritilavuus on suurempi kuin 50 cm³, kun kyseessä on polttomoottori, tai jonka suurin rakenteellinen nopeus on suurempi kuin 45 kilometriä tunnissa.

L_{6e} -luokan ajoneuvo (kevyt nelipyörä) on nelipyöräinen moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka kuormittamaton massa on enintään 350 kg ilman sähköajoneuvon akkujen massaa ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 45 kilometriä tunnissa. L_{6e} -luokan ajoneuvon moottorin sylinteritilavuus on enintään 50 cm³, kun kyseessä on ottomoottori, tai suurin nettoteho enintään 4 kW, kun kyseessä on muu polttomoottori tai sähkömoottori.

L_{7e} -luokan ajoneuvo (nelipyörä) on nelipyöräinen moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka kuormittamaton massa on enintään 400 kg tai tavarankuljetusajoneuvon osalta enintään 550 kg, sähköajoneuvon kyseessä ollessa kummassakin tapauksessa lukuun ottamatta akkujen massaa, ja jonka moottorin suurin nettoteho on enintään 15 kW.

14 §

Traktori ja liikennetraktori

T -luokan ajoneuvo (traktori) on moottorikäyttöinen pyörin tai teloin varustettu ajoneuvo, joka on valmistettu vetämään, työntämään, käyttämään tai kuljettamaan pää-

asiassa maa- tai metsätaloudessa käytettäviä työvälineitä tai vetämään taikka työntämään maa- tai metsätaloudessa käytettäviä ajoneuvoja. Traktorin suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa.

Liikennetraktori on tavarankuljetukseen tarkoitettu kuormaa kantava nestepainetoimisella runko-ohjauksella varustettu traktori. Liikennetraktori on myös muu traktori, jota käytetään tavarankuljetukseen kytkentämasaltaan yli 10 tonnin perävaunulla varustettuna. Liikennetraktoriksi ei kuitenkaan katsota traktoria, jota käytetään moottoriajoneuvoverosta annetun lain (722/1966) 17 a §:ssä tarkoitettuihin kuljetuksiin. Liikennetraktorin suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa traktorin alaluokista.

15 §

Moottorityökone

Moottorityökone on:

1) työkoneeksi valmistettu tai varustettava moottorikäyttöinen ajoneuvo, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa;

2) tienpitoon valmistettu muu moottorikäyttöinen ajoneuvo kuin auto, vaikka sen suurin rakenteellinen nopeus ylittää 40 kilometriä tunnissa;

3) perävaunujen ja kuljetusalustojen siirtoon satamassa tai muulla terminaalialueella valmistettu vetotrukki, jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 50 kilometriä tunnissa, jollei ajoneuvoa ole pidettävä kuorma-autona tai liikennetraktorina.

16 §

Maastoajoneuvo

Maastoajoneuvo on henkilöiden tai tavarankuljetukseen taikka muita ajoneuvoja vetämään valmistettu jäällä, lumessa tai vajottavassa maastossa taikka maahan tukeutuen kulkemaan valmistettu moottorikäyttöinen ajoneuvo, kuten moottorireki tai ilmatyynyalus. Maastoajoneuvoksi ei kuitenkaan katsota ajoneuvoa, joka on tarkoitettu kuljetet-

tavaksi moottorikelkkailureitin lisäksi myös muulla tiellä.

Moottorireki on jalaksin tai teloin varustettu maastoajoneuvo. *Moottorikelkka* on telavetoinen moottorireki, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa enintään kahdelle henkilölle ja jonka omamassa on enintään 0,5 tonnia.

17 §

Perävaunu

O₁—O₄-luokan ajoneuvo (auton perävaunu) on henkilöiden tai tavarankuljetukseen taikka matkailutarkoituksiin valmistettu hinnattava ajoneuvo.

Auton perävaunut jaetaan kokonaismassan perusteella seuraaviin luokkiin:

1) *O₁*-luokan ajoneuvon (*kevyt perävaunu*) kokonaismassa on enintään 0,75 tonnia;

2) *O₂*-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 0,75 tonnia mutta enintään 3,5 tonnia;

3) *O₃*-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 3,5 tonnia mutta enintään 10 tonnia;

4) *O₄*-luokan ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 10 tonnia.

R-luokan ajoneuvo on tavarankuljetukseen tarkoitettu traktorin perävaunu.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään perävaunujen jaosta alaluokkiin rakenteen perusteella.

18 §

Hinattava laite

Hinattavalla laitteella tarkoitetaan muuta hinattavaa ajoneuvoa kuin perävaunua.

Hinattava laite on myös:

1) erikoiskuljetukseen käytettävän puoliperävaunun kytkemiseen tarkoitettu puoliperävaunun tavoin kuormittuva *välivaunu*, joka jakaa perävaunulta tulevan kuormituksen vetoauton vetopöydälle ja välivaunun akselisolle;

2) *M₁*- tai *N₁*-luokan ajoneuvoon kytkettävä *apuvaunu*, jota käytetään pääasiassa vaurioituneen ajoneuvon hinaamiseen.

19 §

Moottorittomat ajoneuvot

Polkupyörällä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön tai tavaran kuljettamiseen valmistettua, vähintään kaksipyöräistä, polkimin tai käsikammin varustettua moottoritonta ajoneuvoa. Polkupyöräksi katsotaan myös sellainen enintään 250 W:n tehoisella sähkömoottorilla varustettu ajoneuvo, jonka moottori toimii vain poljettaessa ja kytkeytyy toiminnasta viimeistään nopeuden saavuttaessa 25 kilometriä tunnissa.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa muiden moottorittomien ajoneuvojen luokittelusta.

3 luku

Erikoiskäyttöön tarkoitettujen ajoneuvojen tarkempi luokitus

20 §

Pelastusauto ja poliisiajoneuvo

Pelastusauto on palo- ja pelastustoimen käyttöön erityisesti valmistettu, kokonaismassaltaan yli 3,5 tonnia oleva M- tai N-luokan ajoneuvo. Pelastusauto on myös muu M- tai N-luokan ajoneuvo, joka on kunnan tai valtion pelastushallinnon viranomaisen, valtion pelastushallinnon oppilaitoksen tai Ilmailulaitoksen hallinnassa ja jota käytetään yksinomaan palo- ja pelastustoimen tehtäviin. Pelastusauto on myös palokunnan omistuksessa oleva miehistöauto, jossa on kuljettajan lisäksi tilaa vähintään kahdeksalle henkilölle.

Poliisiajoneuvo on poliisin käyttöön erityisesti valmistettu ja varustettu M- tai L-luokan ajoneuvo.

Sisäasiainministeriön asetuksella säädetään pelastustoimen edellyttämistä pelastusauton rakenteesta, varusteista ja väristä sekä poliisiajoneuvon varusteista ja tunnusväriyuksestä ja -merkeistä. Sanotun asetuksen mukaista poliisiajoneuvon tunnusväriyystä ja tunnusmerkkejä ei saa käyttää muissa ajoneuvoissa. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään pelastusauton ja poliisiajoneuvon merkki- ja varoitusvalaisimista sekä äänimerkinantolaitteista.

21 §

Sairasauto

Sairasauto on sairaiden tai loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen valmistettu M-luokan ajoneuvo, jossa on erityisvarusteita tätä tarkoitusta varten.

Autoverolaissa säädetään tarvittaessa sellaisen sairausauton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta ja varusteista. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa sairausautojen tarkemmasta luokittelusta, korin ja potilastilan mitoituksesta, suorituskyvystä sekä lääkinnällisistä ja muista varusteista. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään sairausauton merkki- ja varoitusvalaisimista sekä äänimerkinantolaitteista.

22 §

Matkailuauto

Matkailuauto on erikoiskäyttöön valmistettu M-luokan ajoneuvo, jossa olevissa majoitustiloissa on vähintään seuraavat tukevasti kiinni olevat varusteet:

- 1) istuimia ja pöytä, joka voi olla helposti poistettavissa;
- 2) makuupaikkoja, jotka voidaan muuntaa istuimista;
- 3) keittomahdollisuus;
- 4) säilytystiloja.

Autoverolaissa säädetään tarvittaessa sellaisen matkailuauton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, rakenteesta ja varusteista.

23 §

Ruumisauto

Ruumisauto on kuolleiden henkilöiden kuljetukseen tarkoitettu M-luokan ajoneuvo, jossa on erikoisvarusteita tätä tarkoitusta varten.

Autoverolaissa säädetään tarvittaessa sellaisen ruumisauton, joka on verovapaa tai josta suoritetaan alennettua veroa, hallinnasta, rakenteesta, varusteista ja väristä.

24 §

Museoajoneuvo

Museoajoneuvo on katsastustoimipaikan valtakunnallisen rekisteröidyn museoajoneuvojärjestön lausunnon perusteella museoajoneuvoksi hyväksymä ajoneuvo, jonka valmistavuoden päättymisestä on kulunut vähintään 30 vuotta ja joka on säilytetty alkuperäistä vastaavassa kunnossa tai entistetty asianmukaisesti.

Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita 1 momentissa tarkoitettun lausunnon sisällöstä ja menettelystä hyväksyttäessä ajoneuvo museoajoneuvoksi.

4 luku

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet, varusteet ja ympäristöominaisuudet

25 §

Ajoneuvon rakenne, hallintalaitteet ja varusteet

Turvallista käyttämistä varten liikenteessä käytettävässä ajoneuvossa on oltava:

- 1) luotettava ja varmatoiminen ohjauslaite;
- 2) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa, polkupyörässä sekä auton ja liikennetraktorin perävaunussa käyttöjarru;
- 3) renkaat ja vanteet tai telat, jotka vastaavat niille kohdistuvaa kuormitusta;
- 4) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa paloturvallinen polttoainejärjestelmä;
- 5) tarpeelliset valaisimet, heijastimet ja heijastavat tunnuskilvet;
- 6) varoituskolmio, jos ajoneuvon kokonaismassa on suurempi kuin 500 kg;
- 7) M- ja N₁-luokan ajoneuvon ohjaamossa ja matkustajatilassa kuljettajaa ja matkustajia törmäystilanteessa suojaavat rakenteet ja laitteet;
- 8) kuljettajalla riittävä näkyvyys eteen, sivuille ja taakse; näkyvyys taakse saadaan tarvittaessa järjestää taustapeilien avulla tai muulla vastaavalla järjestelmällä;
- 9) ajoneuvossa, jonka ohjaamo on umpinainen, tuulilasi ja tarpeelliset laitteet näkyvyyden varmistamiseksi tuulilasin läpi kaikissa sääoloissa;

10) tarpeelliset laitteet ja rakenteet kevyiden ajoneuvojen suojaamiseksi törmäystilanteessa;

11) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja polkupyörässä äänimerkinantolaite;

12) moottorikäyttöisessä ajoneuvossa nopeusmittari sekä M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-luokan ajoneuvossa nopeudenrajoitin;

13) neli- tai useampipyöräisessä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa peruutuslaite.

Luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä M₁-luokan ajoneuvossa on oltava taksamittari. Taksamittaria ei saa olla muussa ajoneuvossa.

M₁-, N₁- ja L_{3e}—L_{7e}-luokan ajoneuvossa on oltava laite ajoneuvon luvattoman käytön estämiseksi.

Ajopiirturista säädetään tieliikenteen valvontalaitteista annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3821/85. Sen lisäksi, mitä sanotussa asetuksessa säädetään, liikennetraktorissa tulee olla ajopiirturi, kun liikennetraktoria käytetään luvanvaraisessa tavaraliikenteessä.

26 §

Valmistenumero ja valmistajan kilpi

Liikenteessä käytettävässä moottorikäyttöisessä ajoneuvossa ja perävaunussa tulee olla valmistajan, Ajoneuvohallintokeskuksen, katsastustoimipaikan tai ulkomaisen ajoneuvojen rekisteröintiasioita hoitavan viranomaisen antama valmistenumero. Autossa ja sen perävaunussa, L-luokan ajoneuvossa ja traktorissa tulee lisäksi olla valmistajan kilpi.

27 §

Ajoneuvon rakennetta, hallintalaitteita ja varusteita koskevat tarkemmat säännökset

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon rakenteesta, hallintalaitteista ja varusteista sekä valmistenumeroista ja -kilvestä säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella voidaan säätää ajoneuvon käyttötarkoituksesta, liikenneturvallisuuden vaatimuksista ja vaatimusten teknisestä toteutavuudesta johtuvia poikkeuksia rakenteita,

hallintalaitteita ja varusteita koskevista vaatimuksista.

Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista yksittäisten poikkeusten myöntämiseen ajoneuvon rakenteesta, hallintalaitteista ja varusteista tämän lain nojalla annetuista säännöksistä, edellyttäen että poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua, säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

28 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen rajoittaminen

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon energiankulutuksen ja haitallisten päästöjen, kuten kaasumaisten päästöjen, hiukkaspäästöjen, melun ja sähkömagneettisten häiriöiden on oltava mahdollisimman vähäiset.

29 §

Haitallisten päästöjen ja energiankulutuksen rajoittamista koskevat tarkemmat säännökset

Liikenteessä käytettävän ajoneuvon energiankulutuksen ja haitallisten päästöjen rajoittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

5 luku

Ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntä

30 §

Tyyppihyväksynnät

EY-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan seuraavien tyyppihyväksyntädirektiivien ja niiden nojalla annettujen erityisdirektiivien mukaisia tyyppihyväksyntöjä:

1) moottoriajoneuvojen ja niiden perävaijien tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 70/156/ETY;

2) kaksi- ja kolmipyöräisten moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä ja neuvoston

direktiivin 92/61/ETY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/24/EY;

3) pyörillä varustettujen maatalous- ja metsätraktoreiden tyyppihyväksyntää koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annettu neuvoston direktiivi 74/150/ETY.

E-tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Genevessä 20 päivänä maaliskuuta 1958 tehtyyn moottoriajoneuvojen varusteiden ja osien hyväksymisehtojen yhdenmukaistamista ja hyväksymisten vastavuoroista tunnustamista koskevaan sopimukseen (SopS 70/1976), jäljempänä Geneven sopimus, liitettyjen sääntöjen mukaista tyyppihyväksyntää.

Kansallisella tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan Suomessa ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle myönnettävää tyyppihyväksyntää.

Piensarjatyypit tyyppihyväksynnällä tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, joka myönnetään sellaista tyyppiä olevalle ajoneuvolle, jota valmistetaan rajoitettu määrä ja jolle ei ole myönnetty täydellistä tyyppihyväksyntää siinä muodossa kuin ajoneuvo on tarkoitus merkitä rekisteriin.

31 §

Tyyppihyväksyntöjen soveltamisalueet

EY-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle sekä M₁- ja L-luokan ajoneuvolle. Kansallinen tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle, järjestelmälle, osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle. Piensarjatyypit tyyppihyväksyntä myönnetään ajoneuvolle. E-tyyppihyväksyntä myönnetään järjestelmälle, osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle.

32 §

Tyyppihyväksyntävelvollisuus

Ensimmäistä kertaa käyttöön otettavan M₁- ja L-luokan ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksenä on, että ajoneuvotyyppi on EY-tyyppihyväksytty tai piensarjatyypit tyyppihyväksytty. Monivaiheisen tyyppihyväksynnän viimeisessä vaiheessa valmistunut

tai yksittäiskappaleena valmistettu tai maahan tuotu M₁- tai L-luokan ajoneuvo saadaan kuitenkin merkitä rekisteriin rekisteröintikatastuksen perusteella.

33 §

Hyväksynnän hakija

Tyyppihyväksyntää hakee ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja. E-tyyppihyväksyntää, piensarjatyyppihyväksyntää ja kansallista tyyppihyväksyntää voi hakea valmistajan puolesta myös valmistajan edustaja.

34 §

Hyväksyntäviranomainen

M-, N-, L- ja O-luokan ajoneuvon, traktorin ja moottorityökoneen sekä maastoajoneuvon samoin kuin näiden osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntäviranomainen Suomessa on Ajoneuvohallintokeskus. Traktorin EY-tyyppihyväksynnän hyväksyntäviranomainen on kuitenkin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö.

35 §

Tyyppihyväksynnän myöntäminen

Hyväksyntäviranomainen myöntää ajoneuvon tai järjestelmän tyyppihyväksynnän valmiille ajoneuvotyypille ja järjestelmälle, joka on ajoneuvon valmistajan esittämien valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää valmiille ajoneuvolle tai järjestelmälle asetetut tekniset vaatimukset.

Hyväksyntäviranomainen myöntää monivaiheisen tyyppihyväksynnän perusajoneuvotyypille ja keskeneräiselle ajoneuvotyypille, joka on valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää ajoneuvolle asetetut tekniset vaatimukset ajoneuvotyypin valmistusvaiheen mukaisesti.

Hyväksyntäviranomainen myöntää osan tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnän osan tai erillisen teknisen yksikön tyypille, joka on valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää osalle tai erilliselle tekniselle yksikölle asetetut tekniset vaatimukset.

Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää rajoituksia ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön käytölle ja järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön asennusta koskevia, turvallisuusvaatimuksista tai osan tai erillisen teknisen yksikön ominaisuuksista johtuvia ehtoja.

36 §

Vaatimustenmukaisuuden osoittaminen

Edellä 35 §:ssä tarkoitettu vaatimustenmukaisuus osoitetaan hyväksyntäviranomaisen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla, hyväksynnän hakijan toimittamalla toisen ETA-valtion tai asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion hyväksyntäviranomaisen myöntämällä todistuksella tai tutkimuslaitoksen suorittamilla tarkastuksilla, mittauksilla, testeillä ja laskelmilla. Tutkimuslaitos saa hyväksyntäviranomaisen luvalla käyttää osatestien suorittamiseen ulkopuolista 47 §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaatimukset täyttävää laitosta tai valmistajan laboratorioita tai mittaus- ja testilaitteita. Tutkimuslaitos vastaa käyttämänsä laitoksen tai laboratorion tarkastuksista, mittauksista ja testeistä.

Tyyppihyväksyntämenettelystä, tyyppihyväksyntätodistuksen ja ajoneuvokohtaisen tyypirekisteriotteen antamisesta sekä käytettävästä lomakkeesta samoin kuin myönnetyn hyväksynnän ilmoittamisesta muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, Euroopan yhteisöjen komissiolle, jäljempänä komissio, ja kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

37 §

Tyyppihyväksynnän myöntämisestä kieltäytyminen

Jos hyväksyntäviranomainen arvioi 35 §:ssä tarkoitettuja vaatimukset täyttävän ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön muodostavan vakavan vaaran liikenneturvallisuudelle, hyväksyntäviranomainen voi kieltäytyä antamasta tyyppihy-

väksyntää. Hyväksyntäviranomaisen on salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava sanotusta vaarasta ja hyväksynnän epäamisestä viipymättä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä olevaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle, sekä perusteltava päätöksensä.

38 §

Tyyppihyväksytyin ajoneuvon, järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön muutokset

Sen, joka on saanut tyyppihyväksynnän, on ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle tyyppihyväksytyin ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön muutoksista. Hyväksyntäviranomainen päättää, edellyttääkö muutos uusia mittauksia, testejä, laskelmia tai tarkastuksia ja onko kysymys alkuperäisen tyyppihyväksynnän laajenuksesta, ja ilmoittaa tästä tyyppihyväksynnän haltijalle.

Menettelystä muutettaessa myönnettyä tyyppihyväksyntää säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

39 §

Tyyppihyväksyntätietoja koskeva rekisteri

Hyväksyntäviranomainen pitää rekisteriä myöntämistään tyyppihyväksynnöistä ja niistä ajoneuvojen tyyppihyväksynnöistä, joista se saa tiedon muun ETA-valtion tai Geneven sopimukseen liittyneen valtion hyväksyntäviranomaiselta taikka ajoneuvon valmistajalta tai valmistajan edustajalta. Rekisteriin merkitään ajoneuvotyyppin tyyppihyväksyntätodistuksen tiedot ja todistukseen liitetyt testitulokset.

Tyyppihyväksyntätietoja koskevan rekisterin sisältämiä liike- ja ammattisalaisuuksia sisältäviä tietoja saa salassapitovelvollisuuden estämättä antaa katsastuksen suorittajalle ja sopimusrekisteröijälle laissa tai sen nojalla säädettyjä katsastus- ja rekisteröintitehtäviä sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen liittyviä tehtäviä varten.

40 §

Kansallista tyyppihyväksyntää ja piensarjatyyppihyväksyntää koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään kansallisen tyyppihyväksynnän ja piensarjatyyppihyväksynnän osalta:

1) mitkä ajoneuvot luetaan samaan tyyppiin kuuluviksi;

2) tyyppihyväksyntää koskevien tietojen ilmoittamisesta tyyppihyväksyntöjä koskevaan rekisteriin;

3) Ajoneuvohallintokeskukselle annettavista valtuuksista vähäisten yksittäisten poikkeusten myöntämiseen tyyppihyväksynnässä, jos poikkeus ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä vääristä kilpailua;

4) mikä on piensarjatyyppihyväksynnällä hyväksyttävien ajoneuvojen suurin rekisteriin merkittävä määrä vuodessa;

5) millä ehdoin toisessa ETA-valtiossa M₁- ja L-luokan ajoneuvolle myönnetty piensarjatyyppihyväksyntä on voimassa Suomessa.

41 §

Vaatimustenmukaisuustodistus ja hyväksyntämerkintä

Ajoneuvon valmistajan on laadittava vaatimustenmukaisuustodistus tyyppihyväksytyin ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti. Vaatimustenmukaisuustodistusta ei kuitenkaan saa laatia piensarjatyyppihyväksytyille ajoneuville.

Valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin tyyppihyväksynnän mukaisesti valmistettuun osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön kaupallinen merkkinsä tai tavaramerkkinsä ja tyypimerkintä. Jos erityisdirektiivissä niin säädetään tai E-säännössä määrätään, kuhunkin osaan ja erilliseen tekniseen yksikköön on kiinnitettävä tyyppihyväksyntänumero tai -merkki, jolloin valmistajan ei tarvitse kiinnittää kaupallista merkkiä tai tavaramerkkiä ja tyypimerkintää.

Vaatimustenmukaisuustodistuksen laatimisesta osalle ja erilliselle tekniselle yksikölle, todistukseen merkittävistä tiedoista ja osan tai erillisen teknisen yksikön käytön rajoituksia

ja asennusta koskevien edellytysten ilmoittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei tavaramerkkiä tai tyyppimerkintää taikka muuta hyväksyntämerkintää tarvitse merkitä osiin ja erillisiin teknisiin yksiköihin, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tällaista merkkiä tai merkintää ei edellytetä.

42 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimusten vastaisuuden ja vaarallisuuden edellyttämät toimet

Jos hyväksyntäviranomainen havaitsee tai saa tiedon, että sen hyväksymät ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt eivät ole hyväksyntäviranomaisen hyväksymän tyyppin vaatimusten mukaisia tai ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuukselle, hyväksyntäviranomaisen on toteutettava aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt saadaan jälleen hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukaisiksi tai niistä aiheutuva vaara poistettua. Tässä tarkoituksessa hyväksyntäviranomaisella on oikeus:

1) kieltää tilapäisesti tai pysyvästi vaatimusten vastaisen tai vaarallisen ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistus, kaupan pitäminen, myynti ja muu luovuttaminen sekä käyttö;

2) vaatia sellaisten muutosten tekemistä ajoneuvoon, osaan tai erilliseen tekniseen yksikköön, että vaatimukset täyttyvät tai vaara poistuu, ja vaatia tuloksen osoittamista;

3) velvoittaa ajoneuvon, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja, maahantuoja tai myyjä julkisesti ilmoittamaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenvastaisuudesta tai siihen liittyvästä vaarasta sekä itse antaa tällainen ilmoitus valmistajan, maahantuojan tai myyjän kustannuksella;

4) velvoittaa valmistaja, maahantuoja tai myyjä korvaamaan testauksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kulut, jos hyväksyntäviranomainen käyttää jotakin 1—3 kohdassa tarkoitettua oikeutta.

Hyväksyntäviranomainen voi tehostaa antamaansa kieltoa sekä korjaus- tai ilmoituskehotusta uhkasakolla tai teettämisuhalla siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään. Hyväksyntäviranomainen maksaa teetäen suoritettujen toimenpiteiden kustannukset. Sanotut kustannukset saadaan periä asianosaiselta ilman tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Jolleivät 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden johdosta 1 momentissa tarkoitettuun tulokseen, hyväksyntäviranomainen voi tarvittaessa peruuttaa tyyppi hyväksynnän.

43 §

Suomessa hyväksytyin tyyppin vaatimusten vastaisuudesta ilmoittaminen

Jos 42 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa on kyse EY-tyyppi hyväksynnästä, hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutettujen toimenpiteiden muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppi hyväksynnästä, hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava toteutettujen toimenpiteiden asianomaista sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille. Tällainen ilmoitus voidaan tehdä salassapitovelvollisuuden estämättä.

44 §

Toisessa valtiossa hyväksytyin tyyppin vaatimusten vastaisuus

Jos hyväksyntäviranomainen arvioi, että toisessa ETA-valtiossa tai, jos kyse on Geneven sopimuksen nojalla myönnetystä tyyppi hyväksynnästä, asianomaista E-sääntöä soveltavassa valtiossa tyyppi hyväksyntä vaatimusten mukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkinnällä varustettu ajoneuvo, osa tai erillinen tekninen yksikkö ei ole hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukainen, hyväksyntäviranomainen voi pyytää tyyppi hyväksynnän antanutta valtiota tarkastamaan, että valmistetut ajoneuvot, osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat hyväksytyin tyyppin vaatimusten mukaisia.

45 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuteen liittyvät toimenpiteet

Luovuttaessaan ajoneuvon, järjestelmän, osan tai erillisen teknisen yksikön valmistaja ja valmistajan edustaja ovat velvollisia huolehtimaan, että ajoneuvo, järjestelmä, osa ja tekninen yksikkö on rakenteeltaan, varusteiltaan ja kunnoltaan hyväksytyyn tyyppiin mukainen.

Hyväksyntäviranomaisen on varmistuttava ennen hyväksynnän myöntämistä riittävästä menettelyistä, joilla taataan tehokas tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonta, ja toteutettava tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontaa koskevat toimenpiteet. Hyväksyntäviranomaisen voi teettää osia tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tutkimuslaitoksella.

Vaatimustenmukaisuuden valvonta toimitetaan hyväksynnän hakijan kustannuksella. Hyväksyntäviranomaisella ja tutkimuslaitoksella on valvonnan suorittamiseksi oikeus:

1) päästä ajoneuvojen, osien, järjestelmien ja erillisten teknisten yksiköiden valmistus-, varastointi-, myynti-, asennus-, korjaus- ja tarkastuspaikkoihin;

2) ottaa näytteitä tuotannosta ja suorittaa määrävälein erityisdirektiiveissä säädetyt tai E-säännöissä määrätyt testit tai laskelmat;

3) saada tarvittaessa käyttöönsä kunkin hyväksytyyn tyyppiin laadun ja vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi tarvittava aineisto;

4) tarkastaa tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvontamenetelmät.

Tarkastusta ja valvontaa ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Jos hyväksyntäviranomaisen teettää vaatimustenmukaisuuden valvontaa tutkimuslaitoksella, laitoksen on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettämistä annetussa laissa (74/1954) ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

46 §

Tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvonnasta tehtävä sopimus

Sen varmistamiseksi, että tuotannossa olevat osat, järjestelmät, erilliset tekniset yksiköt ja ajoneuvot ovat hyväksytyyn tyyppiin mukaisia, hyväksyntäviranomaisen tekee valmistajan kanssa sopimuksen valmistajan suorittaman vaatimustenmukaisuuden valvonnan menettelyistä ja kattavuudesta sekä testien ja laskelmien tulosten kirjaamisesta ja liiteasiakirjojen saatavilla olosta hyväksyntäviranomaisen kanssa sovitun ajan. Tämä aika ei saa olla pidempi kuin 10 vuotta.

Jos valmistaja rikkoo 1 momentissa tarkoitettua sopimusta, hyväksyntäviranomaisen voi peruuttaa hyväksynnän määräajaksi tai kokonaan.

47 §

Tutkimuslaitokselle myönnettävä hyväksyntä

Tutkimuslaitoksen on suorittamiensa tarkastusten, mittausten, testien ja laskelmien osalta täytettävä testauslaboratorioiden toimintaa koskevassa yhdenmukaistetussa standardissa SFS-EN 45001:1990 tai SFS-EN 17025:2000 olevat vaatimukset. Valmistajaa ei saa hyväksyä tutkimuslaitokseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö hyväksyy 1 momentissa tarkoitettuja vaatimukset täyttävän tutkimuslaitoksen suorittamaan 36 §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia sekä 45 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden valvontaa. Tutkimuslaitoksen hyväksyntä voidaan antaa määräajaksi. Tutkimuslaitokselle voidaan hyväksyntää myönnettäessä asettaa sen toimintaa koskevia välttämättömiä vaatimuksia, rajoituksia ja muita ehtoja, joilla varmistetaan hyväksyntää edellyttävien tehtävien asianmukainen suorittaminen. Tutkimuslaitoksen on ilmoitettava toimintansa sellaisista muutoksista, joilla on vaikutusta tutkimuslaitoksen hyväksynnän edellytyksiin.

Tutkimuslaitokselle asetettujen vaatimusten, rajoitusten ja ehtojen täyttämisen osoit-

tamisesta ja tutkimuslaitoksen ilmoittamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

48 §

Ulkomaisten tutkimuslaitoksen tunnustaminen

Suomi tunnustaa ETA-valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen ja asianomaista E-sääntöä soveltavan valtion ilmoittaman tutkimuslaitoksen suorittamat tarkastukset, mittaukset, testit ja laskelmat.

49 §

Tutkimuslaitoksen valvonta

Tutkimuslaitoksen on pidettävä rekisteriä tekemistään tarkastuksista, mittauksista, testeistä ja laskelmista.

Hyväksyntäviranomainen valvoo tutkimuslaitoksen toimintaa niiden tarkastusten, mitausten, testien ja laskelmien osalta, joita laitos on 47 §:n 2 momentin nojalla hyväksytty suorittamaan, ja varmistaa määräajoin, että säädetyt vaatimukset täyttyvät. Valvonnan toimittamiseksi hyväksyntäviranomaisella ja sen käyttämällä asiantuntijalla on oikeus päästä tutkimuslaitoksen sellaisiin muihin kuin kotirauhan piiriin kuuluviin tiloihin, joissa tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia suoritetaan, ja saada salassapitovelvollisuuden estämättä käyttöönsä tutkimuslaitoksen riippumattomuutta sekä henkilöstöä, järjestelmiä, laitteistoa ja välineitä samoin kuin tarkastuksia, mittauksia, testejä ja laskelmia koskeva aineisto. Valvonta suoritetaan tutkimuslaitoksen kustannuksella.

Jos hyväksyntäviranomainen valvonnassaan havaitsee, että tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii 36 §:n 1 momentissa tai 45 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään säännösten vastaisesti, sen on annettava tästä tieto liikenne- ja viestintäministeriölle. Hyväksyntäviranomaisella on oikeus antaa salassapitovelvollisuuden estämättä 1 momentissa tarkoitettut tiedot liikenne- ja viestintäministeriölle.

50 §

Tutkimuslaitokselle myönnetyn hyväksynnän peruuttaminen

Jos 47 §:n 2 momentissa tarkoitettu tutkimuslaitos ei täytä säädettyjä vaatimuksia tai toimii tässä luvussa tarkoitettussa toiminnassa säännösten vastaisesti, liikenne- ja viestintäministeriö voi antaa tutkimuslaitokselle huomautuksen tai varoituksen. Jos tutkimuslaitokselle annettu huomautus tai varoitus ei johda toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen, liikenne- ja viestintäministeriö voi peruuttaa myönnetyn hyväksynnän määräajaksi. Hyväksyntä voidaan peruuttaa kokonaan, jos tutkimuslaitoksen toiminnassa on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyöntejä.

6 luku

Ajoneuvon määräaikaikatsastus

51 §

Katsastamattoman ajoneuvon käyttökielto

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytketyn perävaunun käyttö liikenteessä on kielletty (*käyttökielto*), jollei ajoneuvoa ole hyväksytty määräaikaikatsastuksessa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään katsastuksen määräajoista ja siitä, mitä moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ja perävaunuja määräaikaikatsastusvelvollisuus koskee.

Ajoneuvon, jota ei ole säädettyyn määräaikaan mennessä hyväksytty määräaikaikatsastuksessa, käyttämisestä rajoitetusti liikenteessä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon määräaikaikatsastuksesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

52 §

Edellytykset määräaikaikatsastuksen suorittamiselle

Jos ajoneuvo on käyttökiellossa sen vuoksi, että siihen kohdistuva vero tai maksu on laiminlyöty taikka jos liikennevakuuttamis-

velvollisuuden alaisen ajoneuvon liikennevakuutusmaksu on laiminlyöty, ajoneuvon määräaikaikatsastusta ei saa suorittaa loppuun eikä jälkitarkastusta suorittaa. Liikennevakuutusmaksun laiminlyönnistä huolimatta määräaikaikatsastus saadaan suorittaa, jos tuomioistuin on päättänyt aloittaa maksun suorittamatta jättäjää koskevan saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn.

Veron laiminlyöneen saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn vaikutuksesta käyttökieltoon ja ajoneuvoon kohdistuvien verojen ja maksujen laiminlyönnistä johtuneesta käyttökiellosta sekä liikennevakuutusmaksun tarkastamisesta määräaikaikatsastuksen yhteydessä säädetään erikseen.

53 §

Määräaikaikatsastuksen sisältö

Ajoneuvo on esitettävä määräaikaikatsastukseen ajoneuvon kunnan ja rekisteriin merkittyjen tietojen tarkastamiseksi. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin määräaikaikatsastuksen sisällöstä.

54 §

Ajoneuvon hyväksyminen tai hylkääminen määräaikaikatsastuksessa

Ajoneuvo on hyväksyttävä määräaikaikatsastuksessa, jos siinä ei ole havaittu liikenneturvallisuuden kannalta merkittävää taikka ympäristön kannalta huomattavaa vikaa tai puutteellisuutta. Jollei ajoneuvoa hyväksytä määräaikaikatsastuksessa, se on hylättävä. Hylkäysperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

55 §

Määräaikaikatsastuksen keskeyttäminen

Edellä 54 §:ssä säädetystä poiketen määräaikaikatsastus on keskeytettävä, jos ajoneuvoa ei voida luotettavasti yksilöidä. Määräaikaikatsastusta voidaan kuitenkin jatkaa, jos esitetään selvitys, jonka perusteella ajoneuvo voidaan luotettavasti yksilöidä. Määräaikaikatsastus voidaan myös keskeyttää, jos ajoneuvon tekniset tiedot ovat virheelliset

tai tietoyhteys ajoneuvoja koskevaan rekisteriin ei ole käytettävissä taikka katsastuksen suorittaminen on merkittävästi vaikeutunut säään tai muun ajoneuvon haltijasta riippumattoman syyn vuoksi. Määräaikaikatsastuksen keskeyttämisestä ja keskeyttämisen syistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

56 §

Ajokieltoon määrääminen määräaikaikatsastuksessa

Jos määräaikaikatsastuksessa havaittu vika tai puutteellisuus aiheuttaa välitöntä vaaraa liikenneturvallisuudelle tai merkittävää haittaa ympäristölle, ajoneuvo on katsastuksessa hylkäämisen lisäksi määrättävä ajokieltoon (*ajokielto*). Ajokiellon perusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin katsastuksessa havaitut viat ja puutteellisuudet on korjattu ja ajoneuvo hyväksytty katsastuksessa. Merkittävän ympäristöhaitan vuoksi ajokieltoon määrättyä ajoneuvoa saa kuitenkin käyttää liikenteessä, kun ajokiellon aiheuttanut vika tai puutteellisuus on korjattu ja ajoneuvon ajokielto poistettu katsastuksessa.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään ajokiellon merkitsemisestä ja siitä, millä ehdoin ajokieltoon määrätyn ajoneuvon saa kuljettaa säilytettäväksi, korjattavaksi ja katsastettavaksi.

57 §

Vikojen ja puutteellisuuksien korjaaminen

Jos määräaikaikatsastuksessa hylättyä ajoneuvoa ei ole määrätty ajokieltoon, ajoneuvon viat ja puutteellisuudet on korjattava mahdollisimman pian. Jos hylkäyksen perusteena olevia vikoja ja puutteellisuuksia ei ole korjattu ja ajoneuvoa ei ole hyväksytty katsastuksessa valtioneuvoston asetuksella säädettyinä aikana, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään näin käyttökieltoon joutuneen ajoneuvon käyttämisestä rajoitetusti liikenteessä.

Määräaikaikatsastuksessa todetut vähäiset

viat ja puutteellisuudet on määrättävä korjattavaksi kohtuullisen ajan kuluessa.

58 §

Katsastustodistus

Määräaikaikatsastuksesta annetaan todistus, joka on pidettävä ajoneuvossa mukana ajon aikana. Määräaikaikatsastuksesta annetusta todistuksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Jos todistuksia annetaan useampia, valtioneuvoston asetuksella säädetään myös, mikä todistus on pidettävä mukana ajon aikana.

Ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröidylle tai käyttöön otetulle ajoneuvolle määräajoin suoritettavasta katsastuksesta annettu todistus on voimassa Suomessa.

59 §

Katsastuksen suorittaja

Katsastuksen suorittajasta säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa (1099/1998).

7 luku

Rekisteröinti-, muutos- ja kytkentäkatsastus

60 §

Rekisteröintikatsastus

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon on ennen liikenteeseen käyttöön ottoa ja rekisteriin merkitsemistä oltava hyväksytty enintään kolme kuukautta aikaisemmin suoritetussa rekisteröintikatsastuksessa. Rekisteröintikatsastukseen ei kuitenkaan tarvitse esittää ennakoilmoitettua ja valmiina ajoneuvona tyyppihyväksyttyä ajoneuvoa, jonka tyyppihyväksyntä on rekisteröintiajankohtana voimassa ja jonka rakennetta tai varusteita ei ole tyyppihyväksynnässä tarkastetuilta osin muutettu.

Jos ajoneuvo on poistettu rekisteristä vaurioituneena liikenne- tai autovakuutusasioita hoitavan yhteisön ilmoituksesta taikka Ajoneuvohallintokeskus tai poliisi harkitsee kat-

sastuksen tarpeelliseksi ajoneuvon saamien vaurioiden tai muiden erityisten syiden takia, ajoneuvon on oltava hyväksytty rekisteröintikatsastuksessa ennen sen ottamista uudelleen käyttöön liikenteessä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa rekisteröintikatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä rekisteröintikatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin samoin kuin Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon rekisteröintikatsastuksesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös säätää, ettei ajoneuvoa 1 momentista poiketen tarvitse esittää rekisteröintikatsastukseen, jollei rekisteröintikatsastuksen vaatiminen ole tarpeen:

- 1) ajoneuvon yksilöimiseksi;
- 2) ajoneuvoa koskevien tietojen ilmoittamiseksi rekisteriin;
- 3) sen tarkastamiseksi, että ajoneuvo täyttää sitä koskevissa säännöksissä asetetut vaatimukset; tai
- 4) muusta vastaavanlaisesta syystä.

61 §

Muutoksatsastus

Moottorikäyttöinen ajoneuvo ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävä ajoneuvo on ennen sen ottamista käyttöön esitettävä muutoksatsastukseen, jos ajoneuvon rakennetta tai käyttötarkoitusta muutetaan olennaisesti tai siihen liitetään tai siitä poistetaan osia tai varusteita, jotka muuttavat merkittävästi ajoneuvon ominaisuuksia tai käyttötarkoitusta. Ajoneuvo on esitettävä muutoksatsastukseen myös, jos ajoneuvon kohdistuvan veron tai maksun edellytykset muuttuvat taikka ajoneuvon luokittelu- tai alaluokittelutieto ei enää pidä paikkaansa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää poikkeuksia velvollisuudesta esittää muutoksatsastukseen ajoneuvon tilapäisiä tai vähäisiä muutoksia. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarvittaessa tarkemmin muutoksatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä muutoksatsastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin.

62 §

KytKentäkatsastus

M- ja N-luokan ajoneuvo ja siihen kytkettävä O-luokan ajoneuvo on esitettävä kytKentäkatsastukseen ennen yhdistelmän käyttöön-ottoa, jos kyseessä on erikoiskuljetukseen käytettävä ajoneuvoyhdistelmä tai jos ajoneuvojen mekaaniset kytKentälaitteet, sähköjoh- tojen kytKentä ja paineilmajarruilla varuste- tussa ajoneuvossa paineilmajarrujohtojen liit- timien mitoitus ja sijoitus poikkeavat yleisesti ajoneuvoissa käytettävistä kytKentälaitteista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tar- vittaessa kytKentäkatsastuksen suorittamisesta ja siitä annettavasta todistuksesta sekä kytKentäkatsastusta koskevien tietojen ilmoit- tamisesta rekisteriin. Liikenne- ja viestintä- ministeriön asetuksella säädetään siitä, minkä direktiivin, E-säännön tai standardin mukaisia kytKentälaitteita on pidettävä yleisesti käy- tössä olevina.

63 §

Määräaikaiskatsastusta koskevien säännös- ten soveltaminen muihin katsastuksiin

Rekisteröinti-, muutos- ja kytKentäkatsas- tukseen sovelletaan, mitä 52, 54—57 ja 59 §:ssä säädetään. Rekisteröintikatsastuksen saa kuitenkin 52 §:ssä olevasta kiellosta huol- limatta suorittaa.

8 luku

Ajoneuvon rekisteröinti

64 §

Ajoneuvon rekisteritietojen ilmoittaminen

Moottorikäyttöisen ajoneuvon ja siihen tai sen perävaunuun kytkettävän ajoneuvon omistaja ja haltija ovat velvollisia ilmoitta- maan ajoneuvon rekisteritiedot ja niissä ta- pahtuneet muutokset rekisteriin.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää ulkomailla tai Ahvenanmaan maakunnassa rekisteröityä tai käyttöön otettua ajoneuvoa ja vain satunnaisesti tai tilapäisesti tieliikentees- sä käytettävää ajoneuvoa koskevista poikke-

uksista rekisteröintivelvollisuudesta. Valtio- neuvoston asetuksella säädetään rekisteri- ilmoituksen tekijästä ja rekisteri-ilmoituksen määräajasta.

Puolustusministeriön asetuksella sääde- tään, mitkä sotilasajoneuvot merkitään tässä laissa tarkoitettuun rekisteriin ja mitkä puo- lustusvoimien pitämään sotilasajoneuvorekis- teriin, sekä sotilasajoneuvorekisteristä ja re- kisteröintiasioiden hoitamisesta puolustusvoi- missa.

65 §

Oikeus ennakoilmoituksen tekemiseen

Ajoneuvon valmistaja ja valmistajan edus- taja tai, jos ajoneuvon on tuonut maahan muu kuin valmistajan edustaja, ajoneuvon maa- hantuoja voivat ennakoilmoittaa ennen en- sirekisteröintiä ajoneuvon yksilöintitiedot ja tekniset tiedot rekisteriin. Ennakoilmoituk- sen voi tehdä se:

1) joka on merkitty Suomessa yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;

2) joka on autoverolain 39 §:ssä tarkoitettu rekisteröity verovelvollinen, jos yhteisö en- nakoilmoittaa autoveron alaisia ajoneuvoja, tai joka on tullin rekisteröity luottoasiakas, jos yhteisö ennakoilmoittaa ETA-valtioiden ul- kopuolelta maahan tuomiaan muita kuin autoveron alaisia ajoneuvoja;

3) joka on vakavarainen ja asiantunteva;

4) joka saa käyttöönsä ajoneuvon raken- teeseen ja varusteisiin liittyvät hyväksynnän ehtona olevat tekniset tiedot ja M₁- tai L-luokan ajoneuvon vaatimustenmukaisuus- todistuksen tai muun ajoneuvon tyyppihyväk- syntätodistuksen; ja

5) jolla on sopimus Ajoneuvohallintokes- kuksen kanssa tietojen toimittamisesta auto- maattista tietojenkäsittelyä hyväksi käyttäen.

Ajoneuvon ennakoilmoittamisesta sääde- tään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

66 §

Ajoneuvon hyväksyminen rekisteriin

Ajoneuvon ensirekisteröinnin ja uudelleen- rekisteröinnin yleisenä edellytyksenä on, että ajoneuvoon kohdistuvan veron tai maksun

suorittamisesta, ajoneuvon omistusoikeudesta ja haltijasta sekä säädetyn liikennevakuutuksen ottamisesta esitetään asianmukainen selvitys. Vastaavat selvitykset on esitettävä ajoneuvon muutosrekisteröinnin yhteydessä. Muutosrekisteröinnin yhteydessä ei kuitenkaan tarvitse esittää selvitystä veron tai maksun suorittamisesta. Jos ensirekisteröinnin yhteydessä asetetut autoveroedun ehdot eivät ole toteutuneet, ajoneuvon muutosrekisteröinti hyväksytään vain, jos veron maksuunpanija sen hyväksyy.

Jos ajoneuvo täyttää 1 momentissa mainitut ehdot, rekisteröintikatsastettu ajoneuvo ja sellainen 60 §:n 1 momentin nojalla rekisteröintikatsastuksesta vapautettu ajoneuvo, joka täyttää Suomessa voimassa olevat vaatimukset, on hyväksyttävä merkittäväksi rekisteriin.

Ajoneuvon rekisteröinnistä annetaan todistus, joka on pidettävä mukana ajoneuvossa ajon aikana. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin rekisteröinnistä annettavasta todistuksesta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ajoneuvon rekisteriin merkitsemisen edellytyksistä ja rekisteri-ilmoituksen tekemisestä. Valtioneuvoston asetuksella säädetään lisäksi:

- 1) ajoneuvon tunnistamiseksi tarpeellisen rekisteritunnuksen ja -kilpien sekä kansallisuustunnuksen asianmukaisesta käytöstä, kiinnittämisestä ja kunnossapidosta;
- 2) ajoneuvon poistamisesta rekisteristä;
- 3) ajoneuvon rekisteröinnistä maasta vientiä ja autokiinnitystä varten;
- 4) muista rekisteröintiin liittyvistä asioista.

67 §

Kieltäytyminen rekisteröimästä vaarallista ajoneuvoa

Jos Ajoneuvohallintokeskus arvioi, että tietyt tyyppiset ajoneuvot ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuukselle, vaikka ne on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää rekisteröimästä tällaista ajoneuvoa. Ajoneuvohallintokeskuksen on viipymättä salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoitettava tästä muiden ETA-valtioiden hyväksyntäviranomaisille, kyseessä ole-

vaa E-sääntöä soveltavien valtioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle sekä ilmoitettava päätöksensä perusteena olevat syyt.

Jos tyyppi hyväksynnän antanut jäsenvaltio riitauttaa sille ilmoitetun väitetyn liikenneturvallisuukselle aiheutuvan vaaran, Ajoneuvohallintokeskuksen on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys neuvottelulla hyväksynnän myöntäneen viranomaisen kanssa. Komissiolle on ilmoitettava asiasta.

68 §

Kieltäytyminen rekisteröimästä ajoneuvoa uudelleen

Vakuutuksen perusteella lunastettua ja tuhoutuneena poistettavaksi ilmoitettua ajoneuvoa tai muusta syystä lopullisesti rekisteristä poistettua ajoneuvoa ei saa enää merkitä uudelleen rekisteriin. Ajoneuvoa ei myöskään merkitä uudelleen rekisteriin, jos autoverosta päättävä viranomainen on asettanut rekisteröintikiellon autoveroedun ehdoksi ja asianomainen on saanut tämän edun hyväkseen. Jos ensirekisteröinnin yhteydessä asetetut autoveroedun ehdot eivät ole toteutuneet, ajoneuvon saa merkitä uudelleen rekisteriin vain, jos veron maksuunpanija sen hyväksyy.

69 §

Sarjan viimeiset ajoneuvot

Hyväksyntäviranomainen voi ajoneuvon valmistajan hakemuksesta myöntää poikkeuksen ajoneuvon rakennetta ja varusteita koskevan direktiivin vaatimuksista:

1) enintään kuuden kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, seitsemän kuukauden ajaksi valmiille ajoneuvoille;

2) enintään 12 kuukauden ajaksi direktiivissä olevien vaatimusten voimaantulosta tai, jos poikkeusten voimassaoloaika päättyy kalenterivuoden lopussa, 13 kuukauden ajaksi monivaiheisen tyyppi hyväksynnän perusteella hyväksyttävälle ajoneuvoille.

Tällainen poikkeus voidaan myöntää enintään 10 prosentin suuruiselle määrälle edellisenä kalenterivuonna tai edellisen 12 kuu-

kauden aikana Suomessa käyttöön otetuista M₁-luokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista ja vastaavasti 30 prosentin suuruiselle määrälle muuhun ajoneuvoluokkaan kuuluvista samanmerkkisistä ajoneuvoista. Mainittu prosenttiluku pyöristetään ylöspäin lähimpään kokonaislukuun.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua poikkeusta sovelletaan ainoastaan ajoneuvoihin:

1) jotka olivat ETA-valtioiden alueella, kun tyyppihyväksynnän voimassaolo loppui;

2) jotka on varustettu voimassa olevalla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai kansallisen tyyppihyväksynnän voimassaoloa osoittavalla todistuksella, joka oli annettu kyseisten ajoneuvojen tyyppihyväksynnän ollessa vielä voimassa; ja

3) joita ei ollut vielä rekisteröity tai otettu käyttöön ennen mainitun tyyppihyväksynnän voimassaolon päättymistä.

Menettelystä myönnettäessä poikkeuksia sarjan viimeisille ajoneuvoille säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

9 luku

Tekninen tienvarsitarkastus

70 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen sisältö

Teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarkastetaan siinä laajuudessa kuin tarkastuksen suorittaja katsoo sen tarkoituksenmukaiseksi tieliikenteessä käytetyn ajoneuvon kunto siltä osin kuin se vaikuttaa liikenneturvallisuuteen ja ympäristöön sekä rekisteriin merkityt tiedot. Teknisen tienvarsitarkastuksen sisällöstä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

71 §

Ajoneuvon pysäyttäminen ja tarkastajan oikeudet

Ajoneuvon kuljettaja on velvollinen sallimaan teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisen.

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamiseksi:

1) ajoneuvon kuljettaja on velvollinen vaadittaessa esittämään poliisimiehelle, tullimiehelle ja rajavartiomiehelle sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksella suorittavalle henkilölle ajoneuvon rekisteröinnistä annetun todistuksen, katsastustodistuksen ja muun vaatimustenmukaisuuden osoittavan asiakirjan, jonka mukana pitämiseen hän on velvollinen;

2) poliisimiehellä, tullimiehellä ja rajavartiomiehellä sekä tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksella suorittavalla henkilöllä on oikeus ajoneuvon kuljettajan estämättä päästä ajoneuvoon sisälle ja tarvittaessa kuljettaa ajoneuvoa; ajoneuvon tarkastusta ei kuitenkaan saa ulottaa ajoneuvossa oleviin asumiseen käytettäviin tiloihin, ellei se ole tarkastuksen kohteena olevien seikkojen selvittämiseksi välttämätöntä.

Poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen oikeudesta pysäyttää ajoneuvo ja kuljettajan velvollisuudesta noudattaa poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen antamia määräyksiä säädetään tieliikennelain 7 luvussa.

72 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen

Tekninen tienvarsitarkastus suoritetaan ilman ennakoilmoitusta tieliikennelaisissa tarkoitettulla tiellä. Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja voi kuitenkin ilmoittaa tarkastusten suorittamisesta ennakolta, jos ilmoittamisella pyritään tehostamaan ajoneuvoa koskevien säännösten noudattamista. Jos tekninen tienvarsitarkastus suoritetaan katsastustoimipaikan läheisyydessä, ajoneuvo voidaan määrätä tarkastettavaksi tähän katsastustoimipaikkaan.

Tekniset tienvarsitarkastukset on suoritettava tasapuolisesti ja siten, että niistä ei aiheudu vaaraa tai kohtuutonta haittaa muulle liikenteelle taikka tarpeetonta viivytystä tai muuta kohtuutonta haittaa tarkastettavalle.

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisesta säädetään tarvittaessa tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita teknisen tienvarsitarkastuksen suorittamisesta.

73 §

Raportti teknisestä tienvarsitarkastuksesta

Teknisestä tienvarsitarkastuksesta annetaan ajoneuvon kuljettajalle raportti, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa niin edellytetään. Raportista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

74 §

Teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaja

Tekniset tienvarsitarkastukset suorittaa poliisi. Myös tullilaitos ja rajavartiolaitos suorittavat teknisiä tienvarsitarkastuksia toimialueellaan.

Ajoneuvohallintokeskus järjestää teknisiin tienvarsitarkastuksiin ajoneuvon teknisen asiantuntemuksen tarkastuksen suorittajan avuksi sopimalla katsastustoimipaikkojen kanssa katsastusten suorittamiseen oikeutettujen henkilöiden osallistumisesta tarkastuksiin siinä laajuudessa kuin tarkastuksen suorittaja ja Ajoneuvohallintokeskus sopivat. Tekniseen tienvarsitarkastukseen osallistuvan katsastusmiehen on noudatettava, mitä ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain 14 §:ssä säädetään.

Tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantuntijana osallistuvalla katsastuksia suorittavalla henkilöllä tulee olla katsastustoimipaikan antama todistus oikeudesta osallistua asiantuntijana tekniseen tienvarsitarkastukseen. Todistus on pyydettäessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon kuljettajalle.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikeudesta osallistua tekniseen tienvarsitarkastukseen säädetään ajoneuvojen katsastusluvista annetussa laissa.

75 §

Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon ulkomailla todetut puutteellisuudet

Jos ulkomainen toimivaltainen viranomaisen ilmoittaa Suomessa rekisteröidyn tai täällä käyttöön otetun ajoneuvon vakavista vioista tai puutteellisuuksista, jotka on havaittu ajoneuvossa sille ulkomailla suorite-

tussa teknisessä tienvarsitarkastuksessa, poliisi voi määrätä ajoneuvon 85 §:ssä tarkoitettuun valvontakatsastukseen Suomessa uhalla, että ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä, ellei sitä ole esitetty poliisin määräämänä aikana valvontakatsastukseen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, millä ehdoin tällaisen käyttökiellossa olevan ajoneuvon saa kuljettaa valvontakatsastukseen.

Ajoneuvohallintokeskuksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa ulkomaiselta viranomaiselta saamansa 1 momentissa tarkoitetut tiedot poliisille.

76 §

Tietojen vaihto ja muu yhteistyö muiden valtioiden ja Ahvenanmaan maakunnan viranomaisten välillä

Poliisin, tullilaitoksen, rajavartiolaitoksen ja Ajoneuvohallintokeskuksen on toimialallaan avustettava ETA-valtioiden toimivaltaisia viranomaisia siten kuin Euroopan yhteisössä liikennöivien hyötyajoneuvojen teknisistä tienvarsitarkastuksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/30/EY 7 artiklassa tarkoitetaan.

Ajoneuvohallintokeskus ilmoittaa 1 momentissa mainitun direktiivin 7 artiklan 2 kohdan 1 ja 3 alakohdassa tarkoitetut tiedot asianomaisen valtion tai Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaiselle viranomaiselle. Samalla Ajoneuvohallintokeskus voi pyytää kyseisen valtion tai Ahvenanmaan maakunnan toimivaltaista viranomaista ryhtymään 7 artiklan 2 kohdan 2 alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Poliisilla, tullilaitoksella ja rajavartiolaitoksella on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus luovuttaa teknisissä tienvarsitarkastuksissa saamansa 2 momentissa tarkoitetut tiedot Ajoneuvohallintokeskukselle, jolla on oikeus luovuttaa nämä ja muut 2 momentissa tarkoitetut tiedot asianomaisen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettua tietojen toimittamisesta ja pyynnöstä toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

77 §

Kansainvälinen raportointi teknisistä tienvarsitarkastuksista

Teknisistä tienvarsitarkastuksista tehtävien raporttien toimittamisesta Ajoneuvohallintokeskukselle ja komissiolle sekä yhteystietojen ja pyyntöjen toimittamisesta ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

10 luku

Ajoneuvon, osan ja erillisen teknisen yksikön sekä polkupyörän käyttöoikeus ja käytön estäminen sekä korjausvelvoite

78 §

Osan ja erillisen teknisen yksikön käyttöoikeus

Tyyppihyväksyttyä osaa tai erillistä teknistä yksikköä saa käyttää liikenteessä, jos se täyttää tyyppihyväksyntään liittyvien edellytysten lisäksi muut liikenteessä käyttöön liittyvät vaatimukset.

79 §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän kaupan valvonta

Ajoneuvohallintokeskus on 78 §:ssä tarkoitettujen osien, erillisten teknisten yksiköiden ja polkupyörien valmistuksen ja kaupan valvontaviranomainen. Euroopan talousalueen ulkopuolelta Suomeen tapahtuvan tuonnin valvonnasta vastaa tullilaitos.

Edellä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettu kieltö ei koske osia, erillisiä teknisiä yksiköitä eikä polkupyöriä, jotka käytössä kulumisen tai muun syyn vuoksi ovat alkuperäiseen tarkoitukseensa kelpaamattomia, jos tästä ilmoitetaan näkyvästi kaupan olevaan osaan, erilliseen tekniseen yksikköön, polkupyörään tai sen pakkaukseen tehdyllä merkinnällä tai jos muuten käy selvästi ilmi, että osa, erillinen tekninen yksikkö tai polkupyörä myydään romuksi tai muuhun tarkoitukseen kuin sellaisenaan liikenteessä käytettäväksi.

80 §

Vaaraa aiheuttava osa, erillinen tekninen yksikkö ja polkupyörä

Jos valvontaviranomainen arvioi, että muut kuin 42 §:ssä tarkoitetut tyyppihyväksytyt osat tai erilliset tekniset yksiköt ovat vakavana vaarana liikenneturvallisuudelle, vaikka ne on varustettu riittäväillä merkinnöillä, se voi enintään kuuden kuukauden ajaksi kieltää tällaisten osien ja erillisten teknisten yksiköiden myynnin tai käyttöönoton. Valvontaviranomaisen on tällaisessa tapauksessa menettävä kuten 44 §:ssä säädetään.

Jos polkupyörästä tai muusta kuin tyyppihyväksytystä osasta tai erillisestä teknisestä yksiköstä aiheutuu vaaraa kuluttajan terveydelle tai omaisuudelle, sovelletaan, mitä tuoteturvallisuuslaissa (914/1986) säädetään.

81 §

Seloste

Jos muun kuin tyyppihyväksytyyn osaan tai erilliseen tekniseen yksikön käyttötapa tai asennus ajoneuvoon vaikuttaa olennaisesti liikenneturvallisuuteen tai ympäristöön eikä käyttötapa tai asennus ajoneuvoon ole ilman ohjetta ilmeistä, luovuttajan on annettava osan ja erillisen teknisen yksikön mukana uutena myytäessä tai muuten uutena luovutettaessa suomen- ja ruotsinkielinen seloste osan ja erillisen teknisen yksikön oikeasta käyttötavasta, ajoneuvoon asennettavaksi tarkoitettun osan ja erillisen teknisen yksikön asentamisesta ajoneuvoon ja muista tarpeellisiksi katsottavista seikoista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin selosteen antamisesta ja sisällöstä.

82 §

Valvonnan toteuttaminen

Tarkastuksen suorittamiseksi poliisilla, valvontaviranomaisella ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä osien, erillisten teknisten yksiköiden ja polkupyörien maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varastointi- ja myyntipaikkaan ja ottaa tutki-

musta varten näytteitä sekä saada salassapito-velvollisuuden estämättä haltuunsa tarpeelliset osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän ominaisuuksia ja hyväksymistä koskevat asiakirjat ja tiedot. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa. Valvontaviranomaisella on oikeus tutkimuksen ajaksi kieltää epäilyksenalaisen osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän maahantuonti, valmistus ja luovuttaminen. Tutkimus on toimitettava kiireellisesti.

Näyte on tutkimuksen jälkeen palautettava tai, jos se joudutaan tutkimuksessa turmelemaan, valvontaviranomainen korvaa näytteen sen käyvän hinnan mukaan. Jos kuitenkin osa, erillinen tekninen yksikkö tai polkupyörä havaitaan tutkimuksessa sellaiseksi, että sen maahantuonti, valmistus tai myynti on kielletty, näytettä ei korvata ja maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittava vastaa tutkimuskustannuksista.

Valvontaviranomaisen osien, erillisten teknisten yksiköiden ja polkupyörien vaatimustenmukaisuuden valvontaan valtuuttaman asiantuntijan on oltava kyseessä olevaan valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva. Asiantuntijan on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa, asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa ja kielilaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvontaviranomaisen valvontatehtävään valtuuttaman asiantuntijan pätevydestä ja asiantuntemuksesta.

Tarkastuksen suorittajan tulee viipymättä ilmoittaa suoritetusta tarkastuksesta ja siinä havaituista puutteista ja laiminlyönneistä valvontaviranomaiselle, jonka tulee ilmoituksen saatuaan ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin.

83 §

Osan, erillisen teknisen yksikön ja polkupyörän vaatimustenvastaisuus

Jos valvontaviranomainen havaitsee tai saa tiedon sellaisen 6 §:n 2 momentissa tarkoitettun osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän, jonka ei tarvitse olla hyväksytyä tyyppiä, maahantuonnista, valmistuksesta

Suomessa myytäväksi, kaupan pitämisestä, myynnistä tai muusta luovuttamisesta, valvontaviranomaisen on meneteltävä soveltuvin kohdin, kuten 42 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään.

Jolleivät 42 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettut toimenpiteet johda osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän saattamiseen vaatimustenmukaiseksi, valvontaviranomainen voi määrätä valmistajan, maahantuojan ja myyjän hallussa olevan osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän hävitettäväksi tai määrätä, miten sen suhteen muutoin on meneteltävä.

84 §

Ajokieltoon määrääminen

Jos teknisessä tienvarsitarkastuksessa tai muutoin todetaan, ettei ajoneuvo rakenteeltaan, varusteiltaan tai kunnoltaan täytä säädettyjä vaatimuksia tai jos ajoneuvo on käyttökiellossa, poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi estää ajoneuvon käyttämisen liikenteessä ja määrätä ajoneuvon ajokieltoon ottamalla pois rekisterikilvet ja rekisteröinnistä annetun todistuksen tai muunlaisin tarvittavin keinoin. Jos ajoneuvossa oleva puutteellisuus ei aiheuta välitöntä vaaraa liikenneturvallisuuudelle tai merkittävää haittaa ympäristölle, poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi ajoneuvon käyttöä estämättä määrätä ajan, jonka kuluessa puutteellisuus on korjattava.

Ajoneuvohallintokeskus voi määrätä ajoneuvon ajokieltoon, jos ajoneuvon rakennetta on muutettu 7 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten vastaisesti.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään, millä ehdoin 1 ja 2 momentissa tarkoitettun ajoneuvon saa kuljettaa säilytettäväksi, korjattavaksi ja katsastettavaksi. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös rekisterikilpien ja rekisteröinnistä annetun todistuksen käsitte-lystä ja palauttamisesta.

85 §

Valvontakatsastukseen määrääminen

Jos poliisimies, tullimies tai rajavartiomies

katsoo, että ajoneuvon kunnossa ja erityisesti jarruissa havaitut puutteet voivat aiheuttaa sellaisen turvallisuusrisikin, että ajoneuvon tiellä suoritettavaa tarkastusta perusteellisempi tarkastus on aiheellista suorittaa, hän voi määrätä ajoneuvon katsastettavaksi (*valvontakatsastus*). Ajoneuvohallintokeskus korvaa tällaisen valvontakatsastuksen kohtuulliset kustannukset katsastustoimipaikalle. Poliisimies, tullimies tai rajavartiomies voi määrätä ajoneuvon valvontakatsastukseen myös, jos aikaisemmin annettua ajoneuvon korjauskehottusta ei ole noudatettu. Jos ajoneuvoa ei ole poliisimiehen, tullimiehen tai rajavartiomiehen määräämässä ajassa esitetty valvontakatsastukseen, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä ennen kuin se on hyväksytty myöhemmässä valvontakatsastuksessa. Valvontakatsastukseen sovelletaan, mitä 53, 54 ja 56—58 §:ssä säädetään. Myös Ahvenanmaan maakunnassa tai ulkomailla rekisteröity tai käyttöön otettu ajoneuvo voidaan määrätä valvontakatsastukseen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään siitä, millä ehdoin 1 momentin mukaisesti käyttökiellossa olevan ajoneuvon saa kuljettaa valvontakatsastukseen, ja toimenpiteistä, jos ajoneuvoa ei voida valvontakatsastuksessa luotettavasti yksilöidä, sekä muista valvontakatsastukseen liittyvistä seikoista.

86 §

Ajoneuvon korjausvelvoite

Jos liikenteessä käytettäväksi hyväksytyssä M₁- tai L-luokan ajoneuvomallissa tai osassa tällaista mallia olevista ajoneuvoista todetaan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa merkittävää vaaraa liikenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle, ajoneuvomallin valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle kaikki voimassa olevat takaisinkutsukampanjat, korjattavat kohteet ja suoritettun korjauksen tunnistusmerkinnät heti, kun ajoneuvon valmistaja on aloittanut kampanjan. Ajoneuvon valmistaja, valmistajan edustaja ja maahantuoja ovat velvollisia huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaikkien Suomessa käytössä olevien sanottujen ajoneuvojen osalta. Ajoneuvon

valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan tulee ilmoittaa Ajoneuvohallintokeskukselle, kun takaisinkutsukampanja on suoritettu ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Jos kaikkia 1 momentissa tarkoitettuja ajoneuvoja ei ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan tai maahantuojan toimin saada korjautettua, sen on ilmoitettava korjaamattomien ajoneuvojen valmistenumerot Ajoneuvohallintokeskukselle. Ajoneuvohallintokeskuksen tulee toimittaa korjaamattomien ajoneuvojen omistajille kehoitus viedä ajoneuvonsa korjattavaksi. Katsastustoimipaikka voi antaa korjauskehottuksen ajoneuvon omistajalle tai haltijalle myös määräämällä ajokieltoon tai muilla keinoin estää sellaisen ajoneuvon käytön, jota ei kehoituksesta huolimatta viedä korjattavaksi.

Viallisen ajoneuvon korjauksen korvausvelvollisuudesta säädetään kuluttajansuojalaissa (38/1978).

11 luku

Järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden asennus ja korjaus

87 §

Asennus- ja korjauslupa

Seuraavien järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden asennukseen ja korjaukseen on hankittava lupa valvontaviranomaiselta:

- 1) taksamittarin asennus ja korjaus;
- 2) ajopiirturin asennus ja korjaus;
- 3) M₂-, M₃-, N₂-, N₃-, O₃- ja O₄-luokan ajoneuvojen paineilma- ja sähköjarrujärjestelmien korjaus;
- 4) ajoneuvoon asennettavaksi määrätyn nopeudenrajoittimen asennus ja korjaus.

Luvanhaltijan suorittamista tarkastustehtävistä säädetään erikseen.

Lupaa ei vaadita sellaisiin 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden vähäisiin asennus- ja korjaustöihin, joilla ei ole vaikutusta järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden toiminnan tarkkuuteen ja turvallisuuteen.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin ilman lupaa suoritettavista asennus- ja korjaustöistä.

88 §

Asennuksen ja korjauksen valvontaviranomainen

Edellä 87 §:n 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden asennuksen ja korjauksen valvontaviranomainen on Ajoneuvohallintokeskus.

89 §

Asennus- ja korjausluvan myöntämisen edellytykset

Järjestelmän, osan ja erillisen teknisen yksikön asennus- ja korjauslupa on myönnettävä hakijalle, joka täyttää seuraavat edellytykset:

1) hakija on merkitty yritys- ja yhteisötoimintajärjestelmään;

2) hakijalla on käytettävissään asennus- ja korjaustoiminnassa tarvittavat asianmukaiset työtilat;

3) hakijalla on käytettävissään asennus- ja korjaustoimintaa varten riittävän ammattitaitoinen henkilöstö;

4) hakijalla on käytettävissään toiminnan harjoittamiseen vaadittava laitteisto.

Korjaustyöt voidaan jakaa luokkiin vaativuutensa perusteella ja asettaa eri luokille erilaiset vaatimukset. Asentajan ja korjaajan on talletettava tiedot suorittamistaan asennus- ja korjaustöistä.

Taksamittarin asennukseen ja korjaukseen lupaa ei saa myöntää hakijalle, jonka toiminnasta omistussuhteen kautta tai muutoin vastaa taksiautoilija tai taksiautoilijoiden järjestö.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin siitä, millainen henkilöstön ammattitaito sekä millaiset työtilat ja korjauslaitteet kunkin 87 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksikön asentajalla ja korjaajalla on oltava. Valtioneuvoston asetuksella säädetään myös asennus- ja korjausohjeista sekä siitä, kuinka tiedot suoritetuista asennus- ja korjaustöistä on talletettava.

90 §

Asennus- ja korjaustöiden rajoitukset

Asennus- ja korjausluvan haltija ei saa suorittaa omistamiensa tai hallitsemiensa ajoneuvojen taksamittarien, ajopiirturien eikä nopeudenrajoittimien asennus-, säätö- ja korjaustöitä.

Edellä 1 momentissa oleva kieltö ei koske ajoneuvokauppaa harjoittavan yrityksen tai ajoneuvojen maahantuojan omistamia myytävänä tai asiakkaan käyttöön varustettavina olevia ajoneuvoja. Kielto ei koske myöskään linja- tai kuorma-autoliikenteen harjoittajaa tämän suorittaessa hallitsemiensa ajoneuvojen ajopiirturien asennustöitä ja niihin liittyviä sinetöintejä.

91 §

Valvonta

Tarkastuksen suorittamiseksi valvontaviranomaisella, poliisilla ja valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttamalla asiantuntijalla on oikeus päästä 87 §:ssä tarkoitettujen järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden asennusta tai korjausta harjoittavan asennus- ja korjauspaikkaan. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

Valvontaviranomaisen tehtävään valtuuttaman asiantuntijan on oltava valvontatehtävään pätevä ja asiantunteva. Asiantuntijan on noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa, viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa, asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa ja kielilaissa säädetään. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin valvontaviranomaisen kyseessä olevaan valvontatehtävään valtuuttaman asiantuntijan pätevyydestä ja asiantuntemuksesta.

Tarkastuksen suorittajan tulee viipymättä ja salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoittaa suoritetusta tarkastuksesta ja siinä havaituista puutteista ja laiminlyönneistä valvontaviranomaiselle.

92 §

Toimenpiteet toiminnassa havaittujen puutteiden johdosta

Jos asennus- tai korjausluvan haltija ei enää täytä luvan saamisen edellytyksiä taikka asennus- tai korjaustyötä ei ole suoritettu asianmukaisesti, valvontaviranomainen voi antaa luvanhaltijalle huomautuksen tai kirjallisen varoituksen.

Jos luvanhaltijalle annettu huomautus tai kirjallinen varoitus ei johda 1 momentissa tarkoitettujen epäkohtien poistamiseen, valvontaviranomainen voi peruuttaa asennus- ja korjausluvan määräajaksi tai kokonaan. Asennus- ja korjauslupa voidaan peruuttaa kokonaan vain, jos luvan saamisen edellytyksiä ei täytetä olennaisilta osin taikka jos lupaa edellyttävissä asennus- ja korjaustöissä on ilmennyt olennaisia puutteita tai laiminlyön- tejä.

12 luku

Erinäiset säännökset

93 §

Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojan erityisohjeet

Ajoneuvon valmistajan, valmistajan edustajan ja maahantuojan on toimitettava Ajoneuvohallintokeskukselle sen edellyttämät ajoneuvon katsastuksessa tai teknisessä tienvarsitarkastuksessa tarvittavat ajoneuvon valmistajan erityisohjeet.

94 §

Tietojen ilmoittaminen rekisteriin

Ajokieltoa ja muuta määräaikais- ja valvontakatsastusta sekä teknistä tienvarsitarkastusta koskevien tietojen ilmoittamisesta rekisteriin ja merkitsemisestä ajoneuvon rekisteröinnistä annettavaan todistukseen säädetään valtioneuvoston asetuksella. Rekisteriin talletettavista tiedoista säädetään erikseen.

95 §

Ajoneuvohallintokeskuksen muutosoikeus

Jos velvollisuus ilmoittaa ajoneuvo rekisteriin on laiminlyöty tai jos Ajoneuvohallintokeskus saa tiedon rekisteriin merkittävän tiedon muuttumisesta tai virheellisyydestä, Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus merkitä puuttuvat tiedot rekisteriin tai korjata virheelliset tiedot. Ajoneuvohallintokeskuksen on ennen muutoksen tekemistä annettava ajoneuvon omistajan ja haltijan lausua käsitteensä muutoksen aiheellisuudesta, jos muutos vaikuttaa omistajan tai haltijan oikeuksiin. Jos virhe johtuu ilmoitusvelvollisen toimenpiteestä, Ajoneuvohallintokeskuksella on oikeus periä tältä virheen korjaamisesta aiheutuneet kustannukset. Muutoksen tehtyään Ajoneuvohallintokeskuksen on ilmoitettava siitä ajoneuvon omistajalle ja haltijalle.

96 §

Rangaistukset

Rangaistuksesta liikenneturvallisuuden vaarantamisesta säädetään rikoslain (39/1889) 23 luvun 1 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) rikkoo 4 §:ssä säädettyä ajoneuvon turvallisuutta, vaatimustenmukaisuutta ja hallittavuutta koskevaa vaatimusta,

2) laiminlyö 5 tai 57 §:ssä säädetyn korjausvelvoitteen,

3) rikkoo 6 §:n 1 momentissa tai 8, 51, 56, 57, 60, 75, 84 tai 85 §:ssä säädettyä ajoneuvon käyttökieltoa tai ajokieltoa,

4) rikkoo 6 §:n 2 momentissa säädettyä valmistuksen, maahantuonnin, kaupan pitämisen, myynnin tai muun luovuttamisen kieltoa,

5) rikkoo 7 §:ssä säädettyä ajoneuvon rakenteen muuttamiskieltoa,

6) laiminlyö 9 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää ajoneuvo liikennekelpoisena,

7) laiminlyö 58 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana katsastuksesta annettu todistus tai 60—62 §:ssä säädetyn katsastusvelvollisuuden,

8) laiminlyö 64 §:n nojalla säädetyn ajo-

neuvon rekisteritietojen ilmoitusvelvollisuuden tai 66 §:ssä säädetyn velvollisuuden pitää mukana rekisteröinnistä annettu todistus,

9) rikkoo 66 §:n nojalla säädettyä vaatimusta rekisteritunnuksen ja -kilpien tai kansallisuustunnuksen käytöstä, kiinnittämisestä tai kunnossapidosta,

10) rikkoo 71 §:ssä säädettyä velvollisuutta sallia teknisen tienvarsitarkastuksen suorittaminen,

11) kieltäytyy esittämästä 71 §:ssä tai toimittamasta 93 §:ssä tarkoitettuja asiakirjoja tai päästämästä 71 §:ssä mainittuja henkilöitä ajoneuvoon tai 82 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä osien, erillisten teknisten yksiköiden tai polkupyörien maahantuontia, valmistusta tai kauppaa harjoittavan valmistus-, varasto- tai myyntipaikkaan tai ottamasta tutkimusta varten näytteitä taikka saamasta haltuunsa tarpeelliset osan, erillisen teknisen yksikön tai polkupyörän ominaisuuksia taikka hyväksymistä koskevat asiakirjat tai tiedot,

12) laiminlyö 81 §:ssä säädetyn selosteen antamisen,

13) suorittaa 87 §:ssä tarkoitettuja asennus- ja korjaustöitä ilman asianmukaista lupaa tai vastoin 90 §:ssä säädettyä rajoitusta, taikka

14) kieltäytyy päästämästä 91 §:ssä tarkoitettuja viranomaisia tai henkilöitä järjestelmien, osien tai erillisten teknisten yksiköiden asennus- tai korjauspaikkaan,

on tuomittava, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, ajoneuvorikkomuksesta sakkoon.

97 §

Toimenpiteistä luopuminen

Jos 96 §:n 2 momentissa tarkoitettu rikkomus on olosuhteet huomioon ottaen vähäinen, voidaan siitä jättää syyte nostamatta ja rangaistus tuomitsematta.

Jos rikkomus ilmeisesti on sellainen kuin 1 momentissa säädetään, voi poliisimies, tullimies tai rajavartiomies muihin toimenpiteisiin ryhtymättä antaa rikkomukseen syyllistyneelle huomautuksen.

98 §

Muutoksenhaku

Ajoneuvon hyväksyntää ja katsastusta koskevaan katsastustoimipaikan päätökseen sekä sopimusrekisteröijän rekisteröintiä koskevaan päätökseen haetaan oikaisua Ajoneuvohallintokeskukselta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Ajoneuvohallintokeskuksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen sekä tämän lain nojalla muutoin antamaan päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Poliisin, tullilaitoksen ja rajavartiolaitoksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan myös muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön oikaisuvaatimuksesta huolimatta. Edellä 2 momentissa tarkoitettu päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

99 §

Tarkemmat säännökset ja ohjeet

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa erikoiskuljetusajoneuvoista ja erikoiskuljetusten suorittamisesta samoin kuin nastarenkaan nastojen lukumäärästä ja asennuksesta sekä nastojen massan ja pistovoiman mittaamisesta.

Ajoneuvohallintokeskus voi antaa tarkempia ohjeita katsastukseen liittyvien ilmoitusten tekemisestä, katsastuksessa käytettävistä asiakirjoista, rekisteröinnistä annettuun todistukseen tehtävistä merkinnöistä ja katsastustehtävien suorittamisesta.

100 §

Poliisin toimintaa koskevat tarkemmat määräykset ja ohjeet

Sisäasiainministeriö voi antaa poliisille

tarkempia määräyksiä ja ohjeita tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaan poliisille kuuluvien toimenpiteiden suorittamisesta.

Sisäasiainministeriö vahvistaa tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä poliisille säädetyissä toimenpiteissä käytettävien lomakkeiden kaavan teknisissä tienvarsitarkastuksissa annettavaa 73 §:ssä tarkoitettua raporttilomaketta lukuun ottamatta.

13 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

101 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Polkupyörän valmistusta, maahantuontia ja kauppaa koskevia 6 §:n 2 momentin ja 10 luvun säännöksiä sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen maahantuontiin tai valmistettaviin polkupyöriin.

Museoajoneuvon luokitusta koskevan 24 §:n 1 momentin säännös museoajoneuvon 30 vuoden ikärajaan tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008, johon saakka sovelletaan ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen (1256/1992) mukaista ikärajaa.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

102 §

Kumottavat säännökset

Tällä lailla kumotaan:

1) liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta 14 päivänä heinäkuuta 1978 annettu laki (570/1978) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

2) liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta 5 päivänä tammikuuta 1979 annettu asetus (9/1979) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

3) liikennetarvikkeiden asennus- ja korjausluvan ehdoista 21 päivänä elokuuta 1992 annettu liikenneministeriön päätös (817/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

4) ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista 4 päivänä joulukuuta 1992 annettu asetus siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen lukuun ottamatta:

a) asetuksen 1 §:n 3 momentin säännöstä ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen soveltamisesta sotilasajoneuvoasetuksen (560/1992) 2 §:ssä määriteltyihin sotilasajoneuvoihin panssariajoneuvoa lukuun ottamatta siten kuin sotilasajoneuvoasetuksessa säädetään;

b) 13 §:n invataksin määritelmää;

c) 16 §:n eläinlääkintäauton määritelmää;

d) 17 §:n verovapaan matkailuauton määritelmää;

e) 18 §:n verovapaan ruumisauton määritelmää;

f) 19 §:n huoltoauton määritelmää;

g) 20 §:n auton alustalle rakennetun työkoneneen määritelmää;

h) 28 §:n takaikkunan huurteenpoistolaitteen määritelmää;

5) ajoneuvojen katsastuksesta 30 päivänä joulukuuta 1992 annettu asetus (1702/1992) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen;

6) matkailuautoista ja matkailukoreista 20 päivänä joulukuuta 1990 annettu liikenneministeriön päätös (1207/1990);

7) ajoneuvon rakenteen, varusteen tai osan kansainvälisestä hyväksymisestä 3 päivänä lokakuuta 1994 annettu liikenneministeriön päätös (874/1994).

103 §

Siirtymäsäännökset

Lupaviranomaisen ennen tämän lain voimaantuloa myöntämät vapautukset luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä M₁-luokan ajoneuvossa 25 §:n 2 momentin mukaan vaadittavasta taksamittarista jäävät edelleen voimaan.

Jos tämän lain voimaan tullessa muussa kuin luvanvaraiseen henkilöliikenteeseen käytettävässä M₁-luokan ajoneuvossa on taksamittari, se saa olla ajoneuvossa 31 päivään joulukuuta 2004 asti.

Kaksi- ja kolmipyöräisille moottoriajoneuvoille voidaan myöntää tyyppihyväksyntöjä 30 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainitulla direktiivillä kumotun direktiivin 92/61/ETY

mukaisesti 9 päivään marraskuuta 2003 saakka. Tällä lailla ei mitätöidä kumotun direktiivin nojalla myönnettyjä tyyppihyväksyntöjä ja niiden nojalla annettuja vaatimustenmukaisuustodistuksia.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyt 47 §:ssä tarkoitetut tutkimuslaitosten hyväksynät jäävät sellaisinaan voimaan.

Ajoneuvon valmistajan ja maahantuojan, joka on tämän lain voimaan tullessa voinut ennakkoilmoittaa ajoneuvoja rekisteriin, katsotaan täyttävän 65 §:ssä tarkoitetut vaatimukset 31 päivään joulukuuta 2003 saakka.

Liikennetarvikkeiden kaupasta, asennuksesta ja korjauksesta annetun lain nojalla myönnetyt asennus- ja korjausluvut jäävät edelleen voimaan.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Mitä 89 §:n 2 momentissa säädetään kiellosta myöntää lupa taksamittarin asennukseen ja korjaukseen hakijalle, jonka toiminnasta omistussuhteen kautta tai muutoin vastaa taksiautoilija tai taksiautoilijoiden järjestö, ei estä ennen 1 päivää syyskuuta 1992 luvan saanutta yritystä, jonka toiminnasta omistussuhteen kautta vastaa taksiautoilijoiden järjestö, suorittamasta järjestöön kuuluvien taksiautoilijoiden omistamien tai hallitsemien autojen taksamittarien asennus- ja korjaustöitä sanotun luvan ehdoin ja rajoituksin.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan 102 §:ssä mainittujen kumottavien säädösten nojalla.

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1091

L a k i

tieliikennelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 83, 83 a, 83 b ja 84 §,

sellaisina kuin ne ovat, 83 ja 83 a § laissa 989/1992, 83 b § laissa 390/1998 ja 84 § laissa 1101/1998 ja 1127/1999, sekä

muutetaan 2 a §, 6 luvun otsikko, 85 §, 86 §:n 2 momentti, 87 §:n 3 momentti, 88 §:n 1 momentti, 89 §:n 1 momentti sekä 92, 96, 105, 107 ja 108 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 a § ja 87 §:n 3 momentti mainitussa laissa 989/1992, 86 §:n 2 momentti ja 105 § laissa 1479/1991, 88 §:n 1 momentti mainitussa laissa 390/1998, 89 §:n 1 momentti laissa 954/2002, 92 § osaksi mainitussa laissa 989/1992 ja 108 § mainitussa laissa 989/1992 ja laissa 429/1996, ja

lisätään 87 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 989/1992, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyy 6 ja 7 momentiksi, ja mainitulla lailla 989/1992 kumotun 91 §:n tilalle uusi 91 § seuraavasti:

2 a §

Ajoneuvojen määritelmät

Tieliikennelainsäädännössä tarkoitetaan:

1) *ajoneuvolla* maalla kulkemaan tarkoitettua laitetta, joka ei kulje kiskoilla;

2) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, moottoripyörä ja mopo sekä näihin luokkiin kuulumattomat L-luokkien ajoneuvot samoin kuin traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

3) *hinattavalla ajoneuvolla* toiseen ajoneuvon kytkettävää ajoneuvoa; hinattavia ajoneuvoja ovat perävaunu ja hinattava laite;

4) *hälytysajoneuvolla* erityisin valo- ja äänimerkinantolaittein varustettua moottorikäyttöistä ajoneuvoa; hälytysajoneuvoja ovat pelastus-, poliisi-, sotilaspoliisi- ja sairausauto sekä vastaava muu ajoneuvo ja rajavartiolaitoksen tai tullilaitoksen virkakäytössä oleva ajoneuvo;

5) *sotilasajoneuvolla* puolustusvoimien hallinnassa olevaa ajoneuvoa sekä Suomessa olevaa Yhdistyneiden kansakuntien rauhan- turvaamistoimintaan tarkoitettua ajoneuvoa.

6 luku

Ajoneuvon käyttö

85 §

Vastuu ajoneuvon kunnosta

Ajoneuvolaissa (1090/2002) säädetään siitä, kenellä on vastuu ajoneuvon kunnosta.

86 §

Ajoneuvon käyttäminen

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarpeetonta ja häiritsevää ajamista taajamassa ja moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeetonta joutokäyntiä koskevia rajoituksia.

87 §

Ajoneuvon mitat, massat ja kuormaaminen

Ajoneuvon suurimmista sallituista mitoista ja massoista, moottorikäyttöisen ja hinattavan ajoneuvon kytkentämitoista ja muista kytkennän ehdoista sekä ajoneuvon kuormaamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ajoneuvohallintokeskus voi myöntää poikkeuksen muualla kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa rekisteröidyn tai käyttöön otetun ajoneuvon mitoista ja massoista annetuista säännöksistä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään Ajoneuvohallintokeskuksen myöntämien poikkeusten voimassaoloajasta ja tarvittaessa muista ehdoista, vastavuoroisuuden noudattamisesta poikkeuksia myöntäessä sekä muista poikkeusten myöntämisen edellytyksistä.

88 §

Turvavyön ja muun istuimen turvalaitteen käyttö

Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä istuinpaikalle asennettua turva-

vyötä tai heidän liikkumistaan estävää muuta turvalaitetta:

- 1) henkilöautossa;
- 2) linja-autossa, jonka suurin rekisteröinnissä ja käytössä sallittu kokonaismassa on enintään 3,5 tonnia ja jossa ei ole erityisesti seisoville matkustajille varattuja paikkoja, lukuun ottamatta takaistuimella istuvia matkustajia;
- 3) pakettiautossa;
- 4) korilla varustetussa kolmi- ja nelipyörässä sekä kevyessä nelipyörässä.

89 §

Suojakypärän käyttö

Kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä tyypiltään hyväksyttyä suojakypärää, jollei hänen sairautensa tai vammansa taikka muu erityinen syy sitä estä, ajettaessa:

- 1) moottoripyörällä;
- 2) kolmi- ja nelipyörällä sekä kevyellä nelipyörällä, jota ei ole varustettu korilla;
- 3) mopolla;
- 4) moottorikelkalla.

91 §

Maastoajoneuvon käyttö

Maastoajoneuvoa ei saa käyttää tiellä. Moottorikelkan käyttämisestä moottorikelkkailureitillä säädetään erikseen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää moottoriin ja pyörillä varustetun muun maastoajoneuvon vähäisestä käyttämisestä myös muualla kuin moottorikelkkailureitillä.

92 §

Ajoneuvon käyttöä koskevien säännösten soveltaminen

Tässä luvussa olevia säännöksiä sovelletaan kaikkeen ajoneuvoliikenteeseen tiellä ja muualla sekä kaikkiin ajoneuvoihin ja niiden tarvikkeisiin. Säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta sellaiseen ajoneuvoon, jota käytetään yksinomaan yleiseltä liikenteeltä eristetyllä työmaalla taikka tehdas-, satama-, varasto-

kilpailu- tai muulla vastaavalla alueella. Tällaisen ajoneuvon tulee olla rakenteeltaan turvallinen ja tarkoituksenmukainen.

Tämän luvun säännöksiä moottorikäyttöisestä ajoneuvosta sovelletaan myös moottorikäyttöiseen ajoneuvoon kytkettävään hinattavaan ajoneuvoon.

96 §

Ajoneuvon käytön estäminen

Ajoneuvolaissa säädetään ajoneuvon käytön estämisestä ja ajoneuvon määräämisestä katsastettavaksi.

Jos ajoneuvo on kuormattu säännösten vastaisesti, poliisimies voi määrätä ylikuorman purettavaksi, virheellisen kuormauksen korjattavaksi tai tarvittaessa estää ajon jatkamisen. Poliisimies voi estää ajon jatkamisen ajoneuvolla, jossa on enemmän kuin sallittu määrä henkilöitä.

105 §

Pysäköintivirhe ja tarpeeton joutokäynti

Ajoneuvon pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevien kieltojen ja rajoitusten rikkomisesta tuomitaan rangaistus vain, jos pysäköintivirheestä on aiheutunut tai voinut aiheutua vakavaa vaaraa tai haittaa. Muutoin virheestä määrätään suoritettavaksi pysäköintivirhemaksu sen mukaan kuin siitä erikseen säädetään. Pysäköintivirhemaksu määrätään myös 28 a §:ssä tarkoitetun pysäköintikiekon käyttöä koskevien säännösten rikkomisesta. Pysäköintivirhemaksu voidaan määrätä myös 86 §:n 2 momentissa tarkoitettua moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeetonta joutokäyntiä koskevien säännösten rikkomisesta.

107 §

Ulkomaisen ajokortin kelpoisuus

Euroopan talousalueeseen kuuluvassa muussa valtiossa kuin Suomessa annettu ajokortti ja muu kansainvälisiin sopimuksiin liittyneessä valtiossa annettu ulkomainen ajokortti on voimassa Suomessa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin asetettavien ajokortin lajia, luokkaa ja mallia sekä

liikenne rikkomuksiin syyllistymisen tai ajokorttiseuraamuksiin määräämisen johdosta ajokorttiin ja ajokortinhaltijaan kohdistettavia toimenpiteitä koskevin ehdoin ja rajoituksin säädetään. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös muun ulkomaisen ajokortin hyväksymisestä vastavuoroisuuden perusteella.

Autoa kuljettavan on oltava 18 vuotta täyttänyt. Ajokorttiin perustuvaa ajo-oikeutta ei ole, jos ajokortinhaltija on ajokiellossa Suomessa, ajokortti ei ole voimassa sen myöntäneessä valtiossa tai jos muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa annetun ajokortin haltija on ajokiellossa josakin sanotuista valtioista. Muu kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa annettu ajokortti ei oikeuta ajamaan Suomessa, jos ajokortinhaltijan vakinainen asuinpaikka ajokorttia myönnettäessä on ollut Suomessa.

108 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntönnpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella säädetään talvi- ja nastarenkaiden käytöstä.

Liikenne- ja viestintäministeriö voi puolustusministeriön esityksestä sallia tiellä suoritettavien puolustusvoimien harjoitusten osalta poikkeuksia tämän lain säännöksistä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa:

1) kuljettajaopetuksen antamisesta ja kuljettajantutkinnosta;

2) koululaisten ja päivähoitossa olevien lasten kuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä, jos näihin kuljetuksiin saadaan valtion tai kunnan tukea;

3) ajoneuvon kuormaamisesta ja kuorman kiinnittämisestä.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarvittaessa ajoneuvon kuljettajan terveystarkastuksista.

Eläinten kuljettamisesta moottorikäytössä ja hinattavassa ajoneuvossa säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Sotilaskuljetuksista kuorma- ja pakettiautolla säädetään puolustusministeriön asetuksella.

4502

N:o 1091

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2003.
Tieliikennelain nojalla annetut muut kuin

ajoneuvolain 102 §:ssä mainitut säännökset
jäävät edelleen voimaan, kunnes niistä toisin
säädetään.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1092

L a k i**luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (343/1991) 5 ja 6 §, sellaisena kuin niistä on 6 § laissa 759/2000, seuraavasti:

5 §

Liikennelupa

Henkilöiden kuljettaminen tiellä autolla korvausta vastaan on ilman liikennelupaa kielletty lukuun ottamatta 6 §:ssä mainittuja kuljetuksia.

Korvausta vastaan tapahtuvaksi ei katsota yhden tai useamman matkustajan kuljettamista henkilöautolla vuorotteluperiaatetta noudattaen.

Jos henkilöitä kuljetetaan korvausta vastaan vuokratulla autolla, jonka kuljettajana toimii sen vuokralleantaja tai vuokralleantajan palveluksessa oleva taikka vuokralleantajan tehtävään osoittama, välittämä tai muulla näihin verrattavalla tavalla järjestämä henkilö, liikenteenharjoittajana pidetään vuokralleottajan asemesta vuokralleantajaa.

Liikennelupa tarvitaan henkilöiden kuljettamiseen tiellä autolla korvausta vastaan myös silloin, kun sopimus kuljetuksen suorittamiseksi on tehty tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten kiertämiseksi taikka jos olosuhteet osoittavat sitä tarkoitetun.

6 §

Ilman liikennelupaa sallittu liikenne

Ilman liikennelupaa saa:

1) suorittaa sairaankuljetusta valtion, kunnan, kuntayhtymän tai sairaalan hallinnassa olevalla sairausautolla;

2) suorittaa kunnan järjestämiin sosiaali- ja terveyspalveluihin kuuluvaa henkilöiden kuljetusta:

a) kunnan tai kuntayhtymän hallinnassa olevalla henkilöautolla kuljetuspalvelujen saajilta perittäväksi säädettyä asiakasmaksua vastaan; tai

b) kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevan henkilön hallinnassa olevalla henkilöautolla silloin, kun kuljetus liittyy oleellisesti henkilön työtehtäviin ja ajokorvauksen määrä on työ- tai virkaehtosopimuksen mukainen;

3) kuljettaa huollettavanaan olevan henkilön kouluun, työhön tai hoitolaitokseen tai vastaavaan ja takaisin, jos ajokorvauksena maksetaan enintään työ- tai virkaehtosopimuksen mukainen määrä;

4504

N:o 1092

4) suorittaa konsernin henkilökuljetuksia sen hallinnassa olevilla henkilö- ja linja-autoilla.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1093

L a k i

luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luvanvaraisesta tavaraliikenteestä tiellä 15 päivänä helmikuuta 1991 annetun lain (342/1991) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1350/2001, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *luvanvaraisella tavaraliikenteellä* sellaista tavarankuljetusta tiellä, jonka harjoittamiseen 3 §:n mukaan tarvitaan liikennelupa;
- 2) *ajoneuvolla* autoa ja liikennetraktoria;
- 3) *kuljetusluvalla* lupaa, jonka nojalla ulkomailla rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua saa käyttää Suomessa taikka Suomessa rekisteröityä kuorma-autoa tai raskasta perävaunua ulkomailla;

4) *yhteisöluvalla* Euroopan yhteisössä jäsenvaltion alueelle tai sen alueelta taikka yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvan maanteiden tavaraliikenteen markkinoille pääsystä annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 881/92 tarkoitettua lupaa;

5) *yhteisöluvan jäljennöksellä* lupaviranomaisen antamaa ja oikeaksi todistamaa jäljennöstä yhteisöluvasta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1094

L a k i**rikoslain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 2 a luvun 9 §:n 2 momentti sekä 23 luvun 1 §:n 1 momentti ja 12 §, sellaisina kuin ne ovat, 2 a luvun 9 §:n 2 momentti laissa 550/1999 sekä 23 luvun 1 §:n 1 momentti ja 12 § laissa 545/1999, seuraavasti:

2 a luku

Sakosta, muuntorangaistuksesta ja rikesakosta

9 §

Rikesakkorikkomukset

lökohtaisen suojavälineen käyttöä, muita kuljettajaa koskevia liikennesääntöjä tai liikenteen ohjauslaittein osoitettuja käskyjä, kieltoja tai rajoituksia,

4) suurimman sallitun nopeuden ylittämistä moottorikäyttöisellä ajoneuvolla taikka

5) ajoneuvon katsastusta ja rekisteröitäväksi ilmoittamista.

Rikesakko voidaan säätää tieliikennelain (267/1981) tai ajoneuvolain (1090/2002) taikka niiden nojalla annettujen sellaisten säännösten tai määräysten vähäisestä rikkomisesta, jotka koskevat

- 1) jalankulkijoita,
- 2) moottorittoman ajoneuvon kuljettajaa,
- 3) moottorikäyttöisen tai hinattavan ajoneuvon rakennetta, varusteita, kuntoa, moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa vaadittavia asiakirjoja, moottorikäyttöisen ajoneuvon häiritsevää ja tarpeetonta ajoa, henkilökuljetusta, kuljettajan tai matkustajan henki-

23 luku

Liikenne rikoksista

1 §

Liikenneturvallisuuden vaarantaminen

Joka tienkäyttäjänä tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tieliikennelakia tai ajoneuvolakia taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tavalla, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen turvallisuudelle,

on tuomittava liikenneturvallisuuden vaarantamisesta sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

12 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tienkäyttäjällä* jokaista, joka on tiellä taikka sillä olevassa ajoneuvossa tai raitiovaunussa;

2) *huumaavalla aineella* myös suorituskyykyä heikentävää lääkettä;

3) *moottorikäyttöisellä ajoneuvolla* konevoimalla kulkevaa ajoneuvoa; moottorikäyttöisiä ajoneuvoja ovat auto, mopo, moottoripyörä, kolmi- ja nelipyörä, kevyt nelipyörä, traktori, moottorityökone ja maastoajoneuvo;

4) *aluksella* veteen tukeutuvaa ja vesillä liikkumiseen tarkoitettua kulkuvälinettä ja laitetta;

5) *junalla* veturia tai veturin ja vaunujen muodostamaa kokonaisuutta sekä muuta konevoimalla kulkevaa raidekulkuneuvoa lukuun ottamatta raitiovaunua;

6) *junaturvallisuuteen olennaisesti vaikuttavalla tehtävällä* sellaista tehtävää, jossa virheellinen menettely tai laiminlyönti voi vaarantaa junaliikenteen turvallisuutta, mukaan lukien ratapihalla tai teollisuusraiteilla tapahtuva vaunujen liikuttaminen järjestely- ja vaihtotyössä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1095

L a k i**moottoriajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan moottoriajoneuvoverosta 30 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (722/1966) 2 § sekä 27 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 § laissa 872/1982 sekä 27 §:n 1 momentti laissa 522/1994 ja 27 §:n 2 momentti laissa 1161/1998, sekä
lisätään lakiin uusi 27 a § seuraavasti:

2 §

Moottoriajoneuvolla tarkoitetaan tässä laissa ajoneuvolaissa (1090/2002) ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisia moottorikäyttöisiä ajoneuvoja.

27 §

Jollei veroa tai varsinaisen ajoneuvoveron erääntynyttä osaa ole suoritettu, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä, vaikka ajoneuvon omistajana tai haltijana on muu kuin se, jonka omistusaikana maksuunpantu vero on jäänyt maksamatta.

Ajoneuvohallintokeskus voi erityisen painavista syistä kokonaan tai määräajaksi peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun käyttökiellon tai määrätä, ettei ajoneuvoon sovelleta 1 momenttia. Ajoneuvon käyttö voidaan sallia ainoastaan, jos tuomioistuim on päättänyt aloittaa veron suorittamatta jättäjää koskevan saneerausmenettelyn tai velkajärjestelyn tai jos voidaan katsoa, ettei ajoneuvon omistaja tai haltija tiennyt eikä ole voinutkaan tietää suorittamatta olevasta verosta ja ajoneuvon

käytön kieltämistä voidaan pitää olosuhteet huomioon ottaen kohtuuttomana. Jos ajoneuvoja koskevassa rekisterissä on ollut ajoneuvon ostajan käytettävissä tieto veronmaksun laiminlyönnistä, ajoneuvon käyttöä ei sallita.

27 a §

Jos ajoneuvo on 27 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla käyttökiellossa, poliisimiehen, tullimiehen ja rajavartiomiehen on estettävä ajoneuvon käyttäminen liikenteessä ottamalla pois rekisteröinnistä annettu todistus ja rekisterikilvet tai muunlaisin tarvittavin keinoin. Poliisimiehen, tullimiehen tai rajavartiomiehen kirjallisella luvalla saa ajoneuvon kuitenkin kuljettaa hänen määräämäänsä paikkaan säilytettäväksi. Rekisteröinnistä annettu todistus ja rekisterikilvet on palautettava, kun 27 §:n 1 momentissa tarkoitetut erääntyneet verot on maksettu.

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, ettei ajoneuvo ole 27 §:n 1 momentissa tarkoitetun veron laiminlyönnin vuoksi käyt-

tökiellossa. Katsastuksen ja liikennevalvonnan yhteydessä ajoneuvon katsotaan olevan käyttökiellossa, jos veron laiminlyönnistä on merkintä ajoneuvoja koskevassa rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä veron suorittamisesta.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna selvityksenä voidaan pitää rahalaitoksen antamaa

tositetta veron suorittamisesta. Selvityksenä voidaan pitää myös yhdessä verolipun kanssa esitettyä tiliotetta taikka yhdessä verolipun kanssa esitettyä laskunmaksuautomaatilta tai muulta päätteeltä tulostettua tositetta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1096

L a k i**ajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvoverosta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1111/1996) 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentti ja 11 § seuraavasti:

2 §

Veronalaiset ajoneuvot

Ajoneuvojen luokitteluun ja suurimpaan sallittuun kokonaisuudessaan sovelletaan ajoneuvolaissa (1090/2002) tai sen nojalla säädettyjä perusteita.

4 §

Moottoriajoneuvoverosta annetun lain soveltaminen

Tämän lain mukaisen ajoneuvoveron kanton sovelletaan, mitä moottoriajoneuvoverosta annetussa laissa (722/1966) säädetään varsinaisen ajoneuvoveron maksuunpanemisesta ja kantamisesta, jollei tässä laissa tai sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa toisin säädetä. Moottoriajoneuvoverosta annettua lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä sovelletaan myös muutoksenhakuun, veron perintään, ajoneuvon käyttökieltoon ja käytön estämiseen veron laiminlyönnin johdosta, käyttökiellon peruuttamiseen, verosta vapauttamiseen sekä soveltuvin osin muu-

toinkin myös menettelyyn ajoneuvoverotuksessa, jollei tässä laissa tai sen nojalla toisin säädetä.

11 §

Ajoneuvon hyväksyminen katsastuksessa

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että ajoneuvo ei ole ajoneuvoveron laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa. Katsastuksen ja liikennevalvonnan yhteydessä ajoneuvon katsotaan olevan käyttökiellossa, jos veron laiminlyönnistä on merkintä ajoneuvoja koskevassa rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä veron suorittamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä voidaan pitää rahalaitoksen antamaa tositetta veron suorittamisesta. Selvityksenä voidaan pitää myös yhdessä verolipun kanssa esitettyä tiliotetta taikka yhdessä verolipun kanssa esitettyä laskunmaksuautomaatilta tai muulta päätteeltä tulostettua tositetta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1097

L a k i**autoverolain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 29 päivänä joulukuuta 1994 annetun autoverolain (1482/1994) 1 §:n 2 momentti, 8 §:n 4 momentti, 52 §:n 1 momentti ja 63 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 52 §:n 1 momentti ja 63 §:n 2 momentti laissa 413/1997, ja
lisätään lakiin uusi 79 a § seuraavasti:

1 §

Siihen, millaista moottorikäyttöistä ajoneuvoa on pidettävä 1 momentissa tarkoitettuna autona, moottoripyöränä tai muuna L-luokan ajoneuvona ja mihin moottorikäyttöisten ajoneuvojen luokkaan ajoneuvo on luettava, sovelletaan niitä perusteita, joista säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) tai sen nojalla.

8 §

L₁-, L₂-, L_{1e}- ja L_{2e}- ja L_{6e}-luokan ajoneuvot ovat verosta vapaat. Muusta L-luokkaan kuuluvasta ajoneuvosta vero kannetaan kuten moottoripyörästä. Sähkökäyttöisen L-luokkaan kuuluvan ajoneuvon vero on 30 prosenttia verotusarvosta.

52 §

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain säännösten nojalla, veron määrännyt tullipiiri tai Ajoneuvohallintokeskus voi määräämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syistä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa

käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

63 §

Jos veroa ei ole suoritettu eräpäivänä, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä siinäkään tapauksessa, että ajoneuvon omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin verovelvolliselle. Veroviranomainen voi pyytää poliisilta virka-apua ajoneuvon käytön estämiseksi. Käyttö sallitaan sitten, kun verovelvollinen tai muu kuin verovelvollinen on suorittanut veron. Käyttö on kielletty, vaikka veroa ei säädettyjen määräaikojen kulumisen johdosta enää voitaisi periä.

79 a §

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että ajoneuvo ei ole autoveron laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa. Ajoneuvon

katsotaan olevan käyttökiellossa, jos veron laiminlyönnistä on merkintä ajoneuvoja koskevassa rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä veron suorittamisesta tai veron määränneen viranomaisen 52 §:n 1 momentin nojalla antamaa päätöstä, jolla ajoneuvon käyttö on sallittu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä voidaan pitää rahalaitoksen antamaa

tositetta veron suorittamisesta. Selvityksenä voidaan pitää myös yhdessä verolipun kanssa esitettyä tiliotetta taikka yhdessä verolipun kanssa esitettyä laskunmaksuautomaatilta tai muulta päätteeltä tulostettua tositetta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
mikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1098

Laki**polttoainemaksusta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan polttoainemaksusta 13 päivänä huhtikuuta 1993 annetun lain (337/1993) 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se laissa 234/1998, ja
lisätään 13 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi viimeksi mainitussa laissa, uusi 3 ja 4 momentti ja lakiin uusi 13 a § seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomessa ja muussa maassa rekisteröityyn tai rekisteröimättömänä Suomessa käytettävään ajoneuvoon. Ajoneuvojen luokitukseen sovelletaan, mitä siitä säädetään ajoneuvolaissa (1090/2002) tai sen nojalla.

käyttö sallitaan sitten, kun maksuvelvollinen tai muu kuin maksuvelvollinen on suorittanut polttoainemaksun.

Jos ajoneuvon käyttö on kielletty tämän lain nojalla, polttoainemaksun määrännyt viranomainen voi määrämillään ehdoilla hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi tai kokonaan peruuttaa käyttökiellon. Hakemuksen voi tehdä ajoneuvon omistaja tai haltija.

13 a §

Ajoneuvon hyväksyminen katsastuksessa

Katsastuksen suorittaja on määräaikaikatsastusta suorittaessaan velvollinen tarkastamaan, että ajoneuvo ei ole polttoainemaksun laiminlyönnin vuoksi käyttökiellossa. Ajoneuvon katsotaan olevan käyttökiellossa, jos polttoainemaksun laiminlyönnistä on merkintä ajoneuvoja koskevassa rekisterissä, jollei esitetä luotettavaa selvitystä maksun suorittamisesta tai polttoainemaksun määränneen viranomaisen 13 §:n 4 momentin nojalla antamaa päätöstä, jolla ajoneuvon käyttö on sallittu.

13 §

Maksuaika

Jos polttoainemaksua ei ole suoritettu 1 momentissa säädetyssä määräajassa, ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä (*käyttökielto*). Ajoneuvoa ei saa käyttää liikenteessä siinäkin tapauksessa, että ajoneuvon omistus tai hallinta on siirretty muulle kuin maksuvelvolliselle. Polttoainemaksun määrännyt viranomainen voi pyytää poliisilta virka-apua ajoneuvon käytön estämiseksi. Ajoneuvon

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä voidaan pitää rahalaitoksen antamaa tositetta polttoainemaksun suorittamisesta. Selvityksenä voidaan pitää myös yhdessä maksulipun kanssa esitettyä tiliotetta taikka yhdessä maksulipun kanssa esitettyä laskun-

maksuautomaatilta tai muulta päätteeltä tu-
lostettua tositetta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1099

L a k i

liikennevakuutuslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 26 päivänä kesäkuuta 1959 annettuun liikennevakuutuslakiin (279/1959) uusi
15 b § seuraavasti:

15 b §
Katsastuksen suorittaja on ennen määräaikaiskatsastuksen suorittamista velvollinen tarkastamaan, että voimassa olevan liikennevakuutuksen erääntynyt vakuutusmaksu on suoritettu.

Katsastuksen yhteydessä vakuutusmaksu katsotaan maksetuksi, jollei ajoneuvoja kos-

kevassa rekisterissä ole merkintää maksun laiminlyönnistä. Vakuutusmaksu katsotaan myös maksetuksi, jos esitetään vakuutusyh-tiön tai rahalaitoksen antama tosite tai muu luotettava selvitys maksun maksamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-mikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1100

L a k i

ympäristönsuojelulain 13 ja 116 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä helmikuuta 2000 annetun ympäristönsuojelulain (86/2000) 13 §:n otsikko ja 1 momentin 1 kohta sekä 116 §:n 4 momentti seuraavasti:

13 §

*Moottorikäyttöiset ajoneuvot, työkoneet ja
laitteet*

Valtioneuvosto voi asetuksella säätää:
1) moottorikäyttöisen ajoneuvon joutokäynnin rajoittamisesta muualla kuin tieliikennelainsäädännössä tarkoitettulla tiellä;

116 §

Rangaistussäännökset

Moottorikäyttöisen ajoneuvon joutokäyntiä koskevan kiellon rikkomisesta voidaan määrätä suoritettavaksi pysäköintivirhemaksu sen mukaan kuin pysäköintivirhemaksusta annetussa laissa (248/1970) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1101

L a k i

pysäköintivirhemaksusta annetun lain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pysäköintivirhemaksusta 3 päivänä huhtikuuta 1970 annetun lain (248/1970) 1 §:n 1 momentti ja 8 §, sellaisena kuin niistä on 1 §:n 1 momentti laissa 1481/1991, seuraavasti:

1 §

Poliisi määrää pysäköintivirhemaksun ajoneuvon pysäyttämistä ja pysäköintiä koskevien kieltojen ja rajoitusten sekä pysäköintiekon käyttöä koskevien säännösten ja määräysten rikkomisesta (*pysäköintivirhe*) sen mukaan kuin tässä laissa säädetään. Pysäköintivirhemaksu määrätään myös ympäristönsuojelulain (86/2000) tai tieliikennelain (267/1981) nojalla annettujen moottorikäyttöisen ajoneuvon tarpeetonta joutokäyntiä koskevien kieltojen ja rajoitusten rikkomisesta.

8 §

Pysäköintivirhemaksu on virheen tehneen kuljettajan suoritettava. Auton ja moottoripyörän osalta maksusta on vastuussa myös se, joka virheen tapahtumisen aikaan oli ajoneuvon omistaja, tai hänen sijastaan se, jolle ajoneuvoja koskevaan rekisteriin tehdyn ilmoituksen mukaan on pysyvästi luovutettu ajoneuvon hallinta, jollei omistaja tai haltija saata todennäköiseksi, että ajoneuvo tuolloin oli ollut luvattomasti kuljettajan käytössä, taikka osoita, ettei hän muusta syystä ole velvollinen vastaamaan maksusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

Laki**ajoneuvojen katsastusluvista annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ajoneuvojen katsastusluvista 23 päivänä joulukuuta 1998 annetun lain (1099/1998) 2, 3, 7 ja 14 § sekä 29 §:n 5 momentti ja lisätään lakiin uusi 21 a ja 24 a § seuraavasti:

2 §

Toimiluvan alaiset tehtävät

Ajoneuvojen katsastuksia saa suorittaa vain se, jolle on myönnetty tässä laissa tarkoitettu toimilupa.

Ajoneuvojen tyyppihyväksyntöihin ei voida myöntää toimilupaa.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että katsastustehtävien vähäisiä osia, kuten pakokaasupäästöjen, jarrujärjestelmien, vetokytkimien ja nopeudenrajoittimien tarkastuksia voi suorittaa myös muu kuin se, jolle toimilupa on myönnetty. Tällaisia tehtäviä suorittavalla tulee olla käytettävissään riittävä tarkastuslaitteisto sekä kyseiseen tehtävään pätevä ja asiantunteva henkilöstö. Ajoneuvohallintokeskus valvoo näitä tehtäviä suorittamaan ilmoittautuneita ja voi päättää, ettei niiden suorittamia tarkastuksia hyväksytä, jos tarkastuksia ei ole suoritettu asianmukaisesti tai jos tarkastuslaitteiston huolto tai mittatarkkuuden tarkastus on laiminlyöty.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuille katsastustehtäviä suorittaville asetettavista ehdoista, toiminnan valvonnasta sekä tehtävien suorittamisesta annettavista todistuksista ja niiden kelpoisuudesta säädetään myös valtioneuvoston asetuksella.

Puolustusministeriön asetuksella säädetään, mitkä sotilasajoneuvot katsastetaan tässä laissa tarkoitettussa katsastustoimipaikassa ja mitkä sotilasajoneuvot puolustusvoimat katsastaa itse. Katsastustoiminnasta puolustusvoimissa säädetään puolustusministeriön asetuksella.

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa tulee myöntää hakijalle, joka on luotettava, asiantunteva, vakavarainen ja riippumaton. Hakijan on kyettävä myös varmistamaan toiminnan riittävän korkea laatu ja asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu sekä huolehtimaan asianmukaisesta tietosuojasta.

Toimilupaa ei myönnetä, jos hakemuksesta tai olosuhteista muuten käy ilmi, että hakemukseen liittyvät järjestelyt on tehty toimiluvan edellytyksistä annettujen säännösten kiertämiseksi.

Toimilupaa ei myönnetä virastolle, laitokselle eikä oppilaitokselle, joka on valtion, kunnan tai kuntayhtymän ylläpitämä.

Toimiluvan hakijan tulee olla Suomessa rekisteröity oikeushenkilö.

7 §

Toimiluvan laajuus

Toimilupa myönnetään hakemuksen perusteella katsastuslajin mukaan seuraavasti rajoitettuna:

- 1) määräaikais- ja valvontakatsastukset; tai
- 2) kaikki katsastuslajit.

14 §

Hyvä hallintotapa

Kun toimiluvan haltija suorittaa 7 §:ssä tarkoitettuja ja koulutusvoimien haltija 18 ja 19 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä, niiden on nou-

datettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966) ja asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa (74/1954) säädetään.

Edellä 1 momentista poiketen koulutusoi-
keuden haltijan palveluksessa olevaan ei
koulutustoiminnassa sovelleta hallintomenet-
telylain 10 §:n 1 momentin 4 kohtaa.

21 a §

Valvonta teknisessä tienvarsitarkastuksessa

Ajoneuvohallintokeskus voi osallistua ajo-
neuvolaissa (1090/2002) tarkoitettuun tekni-
seen tienvarsitarkastukseen, kun osallistumi-
sen tarkoituksena on mainitun lain 70 §:ssä
säädetyn tarkastuksen lisäksi valvoa katsas-
tustoimipaikkojen katsastustehtävien suoritta-
mista. Ajoneuvohallintokeskuksen virkamies
toimii tarkastuksessa ajoneuvon teknisenä
asiantuntijana katsastuksen suorittamiseen oi-
keutetun henkilön asemesta. Ajoneuvohallin-
tokeskuksen virkamiehellä on tarkastuksessa
sama toimivalta kuin ajoneuvolain 71 §:n
mukaan katsastuksen suorittamiseen oikeute-
tulla henkilöllä.

Tekniseen tienvarsitarkastukseen asiantun-
tijana osallistuvalla Ajoneuvohallintokeskuk-
sen virkamiehellä tulee olla keskuksen anta-
ma todistus oikeudesta osallistua tekniseen
tienvarsitarkastukseen. Todistus on pyydet-
täessä esitettävä tarkastettavan ajoneuvon
kuljettajalle.

24 a §

Katsastustoiminnan maksu

Ajoneuvohallintokeskus perii katsastuslu-

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

van haltijoilta katsastustoiminnan kiinteän
maksun jokaisesta suoritetusta ajoneuvon kat-
sastuksesta. Perittävien maksujen tulee yh-
teensä vastata niitä kokonaiskustannuksia,
jotka Ajoneuvohallintokeskukselle aiheutuvat
seuraavista:

1) katsastustoiminnan kehittäminen ja tu-
kitoiminnat;

2) katsastustoiminnan valvonta;

3) ajoneuvoja koskevan rekisterin pitämi-
nen ajoneuvojen katsastusluvan haltijoiden
katsastustehtäviä varten;

4) teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyvät
tehtävät;

5) Ajoneuvohallintokeskuksen korvatta-
vaksi säädetyn valvontakatsastuksen kustan-
nukset.

Katsastustoiminnan maksun suuruudesta
säädetään tarkemmin liikenne- ja viestintä-
ministeriön asetuksella. Muutoin noudate-
taan, mitä valtion maksuperustelaissa
(150/1992) säädetään.

29 §

Siirtymäsäännökset

5. Toimilupa, joka on myönnetty 3 §:n 3
momentissa tarkoitettulle virastolle, laitokselle
tai oppilaitokselle, voidaan uudistaa sen es-
tämättä, mitä mainitussa 3 momentissa ja
saman pykälän 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tam-
mikuuta 2003.

Ennen tämä lain voimaantuloa voidaan
ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin
toimiin.

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

N:o 1103

L a k i**Ajoneuvohallintokeskuksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ajoneuvohallintokeskuksesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1592/1995) 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1102/1998, seuraavasti:

2 §

Tehtävät

Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä on:

- 1) pitää tieliikenteen tietojärjestelmää ja hoitaa siihen liittyviä tehtäviä;
- 2) vastata ajoneuvojen rekisteröintitoiminnasta ja hoitaa muita rekisteröintiin liittyviä tehtäviä;
- 3) vastata ajokorttien rekisteröinnistä;
- 4) vastata autokoulujen valvonnasta ja kuljettajantutkintotoiminnasta;
- 5) hoitaa ajoneuvojen sekä niiden järjestelmien, osien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää koskevat asiat;
- 6) hoitaa ajoneuvojen katsastuslupiin liittyviä tehtäviä;
- 7) hoitaa ajoneuvojen katsastushenkilöstön lisäkoulutukseen ja kokeisiin liittyviä tehtäviä;

8) hoitaa ajoneuvojen katsastukseen liittyviä muita tehtäviä;

9) hoitaa teknisiin tienvarsitarkastuksiin liittyviä tehtäviä;

10) hoitaa osien ja erillisten teknisten yksiköiden sekä polkupyörien kauppaan sekä asennus- ja korjaustoimintaan liittyviä lupa- ja valvontatehtäviä;

11) hoitaa vaarallisten aineiden kuljetukseen liittyviä tehtäviä;

12) hoitaa autokiinnitystä koskevat asiat;

13) ratkaista sille erikseen säädetyt lupa-, poikkeus- ja oikaisuvaatimusasiat;

14) hoitaa eräitä tieliikenteen verotusasioita;

15) edistää liikenneturvallisuuden parantamiseen ja tieliikenteen aiheuttamien ympäristöhaittojen vähentämiseen tähtäävää tutkimustoimintaa.

Ajoneuvohallintokeskuksen tehtävänä on huolehtia myös niistä muista toimialaansa

liittyvistä viranomaistehtävistä, jotka sille erikseen säädetään, sekä suorittaa ne toimeksiannot, jotka liikenne- ja viestintäministeriö sille antaa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Kimmo Sasi*

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 1090—1103, 6^{1/2} arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2002

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904